

Slezská univerzita v Opavě

Filozoficko – přírodovědecká fakulta v Opavě

Dom fotografie v Poprade

Teoretická diplomová práce

Milan Illík

Opava 2012

Dom fotografie v Poprade

Milan Illík

Slezská univerzita v Opavě

Filozoficko – přírodovědecká fakulta v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Opava 2012

Dom fotografie v Poprade

House of photography in Poprad

Teoretická diplomová práce
Milan Illík

Obor: Tvůrčí fotografie
Vedúcí práce: Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.
Oponent: Prof.. Mgr. Jindřich Štreit

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko – přírodovědecká fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fotografie
Opava 2012

Abstrakt:

Diplomová práca Dom Fotografie v Poprade sa zaoberá zhrnutím 10-ročného pôsobenia tejto inštitúcie od jej vzniku, v období jednej etapy v Poprade.

klúčové slová:

Dom Fotografie, Fotodielne, Letna fotoškola, Galéria, Lucia Benická

Abstract:

Thesis House of Photography in Poprad deals with the analysis of 10 years of function of this institute, its activities and influence from its foundation.

keywords:

House of Photography, workshop, Summer, Photoschool, Gallery, Lucia Benicka

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Akademický rok: 2011/2012

Studijní program: Filmové, televizní a fotografické
Forma: Kombinovaná
Obor/komb.: Tvůrčí fotografie (TF)

Podklad pre zadanie DIPLOMOVEJ práce študenta

PREDKLADÁ:	ADRESA	OSOBNÉ ČÍSLO
BcA. ILLÍK Milan	Ružičkova 2, Bratislava	F082266

TÉMA ČESKY:

Dom fotografie v Poprade

NÁZOV ANGLICKY:

House of Photography in Poprad

VEDÚCI PRÁCE:

Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

ZÁSADY PRE VYPRACOVANIE:

Dom Fotografie v Poprade, jeho vznik a vývoj počas desaťročného obdobia pôsobenia v Poprade

ZOZNAM DOPORUČENEJ LITERATURY:

Fototip, Digi revue, Východoslovenské noviny, denník Sme, Národná osveta, Romboid, Mosty

Podpis študenta:

Dátum:

Podpis vedúceho práce:

Dátum:

Podpis vedúceho katedry:

Dátum:

Ďakujem odb. as. Mgr. Jiřímu Siostrzonekovi, PhD. za trpezlivosť a pochopenie.
Mgr. Lucii Benickej za užitočné rady a poskytnutie informačných materiálov
k spracovaniu tejto témy.

Vyhlasujem,
že som prácu vykonal samostatne a použil iba citované zdroje.
Súhlasím s tým, aby táto práca bola zverejnená zaradením do Ústrednej knižnici FPF
SU v Opave, do knižnice Umeleckopriemyselného múzea v Prahe a na internetovej
stránke Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opave.

Opava, október 2012
Milan Illík

OBSAH

Úvod			
1. Zrod Domu fotografie	8	9. Rok 2003: Na vlastných nohách	36
1.1. Prvé kroky k medzinárodnej spolupráci	9	9.1. Fotodielne s témou noci	37
1.2. Ako vznikla jediná špecializovaná inštitúcia svojho druhu na Slovensku	10	9.2. Šestnásť letných špecializovaných fotodielní	38
1.3. Škola fotografie	10	9.3. Pohľad na Slovensko	39
1.4. Organizačné zmeny	11	10. Rok 2004: Dva domy fotografie	40
2. Rok 1996: Smelé ciele	12	10.1. Poprad či Bratislava?	40
2.1. Plány novej inštitúcie	12	10.2. Jarné fotodielne	41
2.2. Prvé prednášky, výstavy a projekcie	13	10.3. Výstavná činnosť	41
2.3. Klub Domu fotografie	15	10.4. Letná fotoškola	42
3. Rok 1997: Rozbieha sa Škola fotografie	16	10.5. Výmenné pobyty – fotografické mosty	43
3.1. Predstavenie klasikov aj Novej vlny	16	11. Rok 2005: Koniec popradskej etapy	44
3.2. Letná škola sa rozširuje	18	11.1. Výstavná činnosť	44
4. Rok 1998: Slovensko vo svete	19	11.2. Letná fotoškola	45
4.1. Slovenský úspech v Houstone	19	11.3. Elektronický archív	47
4.2. Medzinárodné stretnutie kurátorov	20	Záver	48
4.3. Letná škola už medzinárodná	21	Životopis	51
4.4. Vystavujú ďalší zahraniční umelci	22	LUCIA BENICKÁ	
5. Rok 1999: Nové mená v slovenskej fotografii	23	Publikácie	53
5.1. Dialóg kurátorov	24	Zoznam výstav	54
6. Rok 2000: Chvilé neistoty	26	Súpis lektorov LFŠ 1996 – 2005	58
6.1. Štát uberá z podpory	26	Menný zoznam hostí DF 1996 – 2005	59
6.2. Letná fotoškola s mobilnou dielňou	28	Menný zoznam autorov publikovaných fotografií	60
7. Rok 2001: Ďalšie dielne	30	Informačné zdroje	60
7.1. Architektúra vo fotografii	30		
7.2. Najlepšie organizovaná fotoškola	31		
8. Rok 2002: Medzinárodná konferencia Network	33		
8.1. Prvá medzinárodná konferencia	33		
8.2. Najlepšie organizovaná fotoškola	34		

Úvod

Dom Fotografie v Poprade je jednou z najvýznamnejších kultúrnych inštitúcií svojho druhu na Slovensku. Vznikol a pôsobil v tomto meste v rokoch 1996-2005 a od roku 2006 sídli v priestoroch galérie Michala Petra Bohúňa v Liptovskom Mikuláši. Obdobie prvých desiatich rokov je len jednou, ale bohatou etapou jeho existencie, na ktoré sa zameriam v tejto práci. Cieľom tejto práce je zmapovať činnosť Domu fotografie od jeho vzniku pod správou Tatranskej galérie v Poprade, cez následné založenie Občianskeho združenia v roku 1998 a postupné prevzatie všetkých prevádzkových aj produkčných nákladov v roku 2000 až po sťahovanie sa na nové pôsobisko v Liptovskom Mikuláši v roku 2006. Každá z týchto organizačných činností sa podpísala na fungovaní inštitúcie na kultúrnom poli. Autorkou myšlienky a celej koncepcie Domu fotografie je kurátorka Mgr. Lucia Benická. Vďaka jej nevyčerpatelnej energii a množstvu nápadov vznikla táto na Slovensku ojedinelá inštitúcia, ktorá sa vždy snažila propagovať fotografiu a prezentovať slovenských fotografov na domácej i zahraničnej scéne, ako aj vytvárať odbornej verejnosti priestor na rozvoj. Témou tejto diplomovej práce je desaťročné obdobie pôsobenia Domu fotografie v Poprade. Mojm cieľom je priblížiť a analyzovať jeho vývoj s poukázaním na množstvo záslužných aktivít, ktoré sa pod strechou Domu fotografie za jednu dekádu zrodili.

1. Zrod Domu fotografie

1.1. Prvé kroky k medzinárodnej spolupráci

Slávnostné otvorenie Domu fotografie v Poprade sa oficiálne uskutočnilo 16. marca 1996. Kurátorské aktivity Lucie Benickej, ktoré mali nadväznosť na Letnú fotoškolu, sa však začali už tri roky vopred, v roku 1993, keď sa uskutočnil festival mixmediálneho umenia „Severné Anglicko na severnom Slovensku“ pod záštitou Tatranskej galérie. V tom čase tam Lucia Benická pôsobila ako kurátorka a nadviazala spoluprácu v oblasti fotografie medzi slovenskými a britskými umelcami, galériami a teoretikmi.

V roku 1995 medzinárodná spolupráca pokračovala výstavou trojice fotografov P. Župník, R. Prekop a K. Varga, keď tvorbu tejto tzv. „slovenskej novej vlny“ uviedla Tatranská galéria v londýnskom fotocentre Photofusion. Výstava bola spojená s workshopmi v londýnskom fotocentre Photofusion pod vedením P. Župníka, R. Prekopa a K. Vargu. Neskôr putovala, takže s tvorbou slovenských fotografov sa oboznámili aj diváci ďalších miest v Británii.

V septembri 1995 otvorila kurátorka Lucia Benická v popradskej Elektrárni spoločnú výstavu šestice britských a slovenských autorov s názvom Komunikácie. Koncept najúspešnejšieho projektu spočíval v poukazaní na odlišné a príbuzné momenty tvorivého prístupu jednotlivých dvojíc. Výstava pozostávala z troch samostatných celkov, v ktorých dvojice tvorili vždy slovenský a britský autor. Prezentovala sa inscenovaná fotografia, experiment (intermediálne presahy) a subjektívny dokument. Dvojice autorov tvorili Nicky West a Robo Kočan, Iana Wiblin a Jana Šebestová, Pavol Pecha a Ray Lee. Projekt putoval po niekoľkých slovenských mestách a bol ukončený

v júli 1996 poslednou výstavou v Galérii Júliusa Jakobyho v Košiciach. Všetky tieto projekty vynikli vďaka kurátorským aktivitám Lucie Benickej.

1. 2. Ako vznikla jediná špecializovaná inštitúcia svojho druhu na Slovensku

V tom istom roku ako úspešná spoločná výstava britských a slovenských fotografov – v roku 1996 – vzniká aj doposiaľ najväčší fotografický projekt pod vedením Lucie Benickej – Dom fotografie Tatranskej galérie. Lucia Benická je autorkou návrhu koncepcie projektu jedinej špecializovanej inštitúcie tohto druhu na Slovensku.

Pre Luciu Benickú zriadenie Domu fotografie znamenalo prirodzené vyústenie jej predchádzajúcich kurátorských projektov v oblasti fotografie. Nová inštitúcia vzniká v rámci organizačnej štruktúry Tatranskej galérie, riadenej ministerstvom kultúry SR. Obmedzená prevádzka výstavnej siene v Hornom Smokovci a sezónne pôsobenie Elektrárne umožnili koncentrovať prostriedky na uvedenie Domu fotografie Tatranskej galérie do činnosti.

Cieľom Domu fotografie Tatranskej galérie bolo systémovo sa venovať odbornej výstavnej, publikačnej, vydavateľskej, dokumentačnej a zbierkotvornej činnosti z oblasti historickej a súčasnej fotografie.

Spolu s Domom fotografie v Poprade vzniká klub Domu fotografie, ktorý sa venuje sprievodným aktivitám, ako sú besedy, dielne, prednášky, audiovizuálne pásma.

Najdôležitejšou a najznámejšou aktivitou Domu fotografie v Poprade sa stala Letná škola fotografie.

1.3. Škola fotografie

Škola fotografie pozostáva z týždenných workshopov, na ktorých účastníci aktívne tvoria, pracujú na zadaných témach. Spracúvajú rôzne témy v oblasti dokumentárnej, výtvarnej, inscenovanej a experimentálnej fotografie pod vedením renomovaných domácich, neskôr aj zahraničných lektorov – významných fotografov, kurátorov a pedagógov. Vyvrcholením Letných dielní je záverečná výstava prác účastníkov. Tiež som sa zúčastnil niekoľkých workshopov pod vedením Jidřicha Štreita a Tibora Huszára.

1.4. Organizačné zmeny

Svoje pôsobenie začal Dom fotografie v Poprade v roku 1996 v rámci organizačnej štruktúry Tatranskej galérie v Poprade ako nezisková organizácia pod Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky. Od roku 1998 pôsobí už ako občianske združenie, čo bolo výsledkom hľadania možností prežiť ako samostatná organizácia. V roku 2006 po desiatich rokoch pôsobenia v Poprade sa Dom fotografie sťahuje do Galérie Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši, kde sídli dodnes. K odchodu z prenajatých priestorov na námestí sv. Egídia v Poprade viedli ekonomické dôvody, ale aj nedostačujúce archívne priestory a potreba ukončiť etapu komerčných nájmov. V Galérii Petra Michala Bohúňa sa podstatne rozšírili možnosti na budovanie archívu a zbierkotvornú činnosť. Špičkový interierový dizajn Galérie P. M. Bohúňa, ktorý je na Slovensku zriedkavý, poskytol Lucii Benickej a jej ďalším projektom kvalitné výstavné priestory.

V čase, keď vzniká táto diplomová práca, má Dom fotografie za sebou 15 úspešných ročníkov svojho pôsobenia na slovenskej scéne fotografie a výtvarného umenia. Táto práca sumarizuje desaťročné obdobie pôsobenia Domu fotografie v Poprade a poukazuje na množstvo aktivít, ktoré vznikli počas tejto etapy vďaka úsiliu zakladateľky a riaditeľky Lucii Benickej.

2. Rok 1996: Smelé ciele

V sobotu 16. marca 1996 okolo 15. hodiny sa uskutočnilo otvorenie Domu fotografie Tatranskej galérie ako jedinej špecializovanej inštitúcie tohto druhu na Slovensku. Bolo to v Poprade v budove Investičnej a rozvojovej banky na Námestí sv. Egídia. Autorka návrhu a koncepcie projektu Mgr. Lucia Benická spolu s riaditeľom Tatranskej galérie Dr. Rudolfom Rabatinom privítali priaznivcov fotografie a všetkých hostí. Bola to výnimočná udalosť v histórii slovenskej fotografie. Dom fotografie mal totiž výrazné ambície aktívne zasiahnuť do diania a rozvoja fotografického života nielen v regióne, ale aj na celom Slovensku a vyplniť medzeru v galerijnej činnosti na Slovensku v oblasti fotografie. Základnou úlohou v množstve plánov bolo vziať do galerijného života čo najväčší počet záujemcov širokého spektra so spoločným záujmom o fotografiu a výtvarné umenie.

2.1. Plány novej inštitúcie

Plány novej inštitúcie boli systémovo sa venovať odbornej výstavnej, publikačnej, vydavateľskej, dokumentačnej a zbierkotvornej činnosti z oblasti súčasnej a historickej fotografie. Dom fotografie Tatranskej galérie mal ambície stať sa medzinárodne etablovaným centrom fotografie s nasledovnými zámerni:

1. Systémová výstavná aktivita z oblasti súčasnej i historickej slovenskej fotografie. Zameranie na slovenských a východoeurópskych fotografov s cieľom ich prezentácie doma i v zahraničí v programoch tzv. „putovných výstav“.
2. Budovanie špecializovaného archívu diapozitívov z tvorby slovenských fotografov na študijné, výskumné a publikačné účely. Budovanie videotéky o médiu fotografie pre edukatívne programy a interné potreby Domu fotografie TG a Klubu DF TG.
3. Budovanie zbierkového fondu z oblasti súčasnej a historickej slovenskej fotografie (viazané na špecifické výstavné projekty a výskum v oblasti fotografie).
4. Podpora inovatívnych projektov v oblasti súčasnej mladej fotografie.
5. Systémová publikačná aktivita, zameraná na problematiku slovenskej a východoeurópskej fotografie prostredníctvom odbornej a dennej tlače doma a v zahraničí.
6. Vydavateľská aktivita, súvisiaca s autorskými projektmi DF TG: katalógy, pohľadnice, plagáty, portfóliá.
7. Založenie Klubu DF TG s medzinárodnou členskou základňou, participujúcou na príprave jednotlivých výstavných a edukatívnych podujatí, ako i správe DF TG.
8. Systematické kultúrno-výchovné podujatia typu prednášok, besied, video a diaprojekcií s výraznými osobnosťami fotografickej scény, výtvarné a fotografické dielne pre deti a priateľov fotografie, hodiny experimentálnej výtvarnej výchovy pre školskú mládež, tematické klubové stretnutia s prizvanými lektormi fotografie, výtvarného umenia a podobne.

Dom fotografie vznikol aj vďaka veľkému elánu, pomoci firiem a mesta. Hlavne ale vďaka ústretovej kooperácii s pobočkou IRB, ktorá poskytla priestory za výhodný nájom a za finančnej podpory ministerstva kultúry.

2.2. Prvé prednášky, výstavy a projekcie

Výstavy sa koncipovali do viacerých okruhov z domácej a zahraničnej tvorby. K prvým akciám Domu fotografie patrili prednášky súvisiace so vznikom fotografie, na čo organizátori nadviazali aj prvou výstavou. Vďaka spolupráci s the British Council a Galériou Profil sa mohla uskutočniť výstava anglického fotografa Henryho Fxa Talbota a jeho rodinného kruhu.

Pavol Rychtarčík (dlhoročný pedagóg v SOU odboru fotografie) mal prednášku na tému o vývoji fotografickej techniky a zároveň predstavil časť svojej vlastnej zbierky starých fotografických prístrojov. Na nasledujúcej výstave, ktorá divákov priviedla do súčasnosti, bol súbor dokumentárnych fotografií „Pútnici“ publicistu a reportéra

Andreja Bána, ktorý zaznamenával katolícke púte na Slovensku od roku 1990. Ďalšou výstavou Dom fotografie v Poprade predstavil argentínsku fotografku Bibi Calderaro s jej fantazijným súborom „Portréty pod vodou“, ktorý bol spojený s výstavou „Deti o deťoch“ v spolupráci s nadáciou FOTOFO Bratislava a Alfonzom Calderarom.

Z dokumentárnej a novinárskej fotografie Dom fotografie ponúkol okrem Andreja Bána aj výstavu Michala Suchého „Nepší život amerického výstavného psa“, fotografický dokument o ľuďoch a psoch so sprievodnou videoprojekciou rovnomeného filmu. Ján Sýkora tu predstavil svoj „Ludský príbeh“, subjektívny dokument zo života starých ľudí na Orave. A popredný britský dokumentarista John Kippin prišiel so súborom subjektívneho dokumentu z industriálnej britskej krajiny „Futureland“ (Krajina budúcnosti), ktorý v Dome fotografie predstavili v projekte Severné Anglicko na Slovensku.

Výborný ohlas mal cyklus „Cestovateľské impresie“, v ktorom sa predstavovali prostredníctvom diaprojekcie cestovatelia. Prvým bol Ladislav Scheirich so súborom z expedície „Za zatmením slnka“ v Indii. Cyklus pokračoval v apríli slovenským dokumentaristom Andrejom Bánom, ktorý predstavil reportáž z Latinskej Ameriky, Bolívie a Peru. (ešte z čias pôsobenia v časopise Mladý svet), ďalej sa predstavili Miro Zeman s cyklom „Impresie“ (prvá profilová výstava mladého popradského fotografa) a Jozef Česla s výstavou „Tatry trochu inak“ monumentálne krajinárske impresie v spolupráci s galériou umelcov Spiša v Spišskej Novej Vsi. S výnimkou Johna Kippina „Futureland“, ktorého kurátorsky zastrešila Jitka Haaková z Tatranskej galérie, a W.H Talbota „Fotografie“, ktorý vznikol v spolupráci s The British Council v Bratislave, sa na ostatných výstavách kurátorsky podieľala Lucia Benická.

Z inscenovanej a experimentálnej fotografie Dom Fotografie predstavil Alexandra Luczyho so súborom „Montáže“, z cyklu Hory vo fotografii ako profilovú výstavu montáží s aktuálnym ekologickým posolstvom. V putujúcich projektoch to bola výstava „Komunikácie a Generácia 60“ od autorov Varga-Prekop-Župník. Putovným výstavám sa venovali od konca roku 1995, keď začali realizovať projekt so zámerom sprístupniť tvorbu domácich autorov v národnom a medzinárodnom kontexte čo najširšiemu okruhu profesionálnej, ale aj neprofesionálnej verejnosti.

2. 3. Klub Domu fotografie

Spolu s Domom fotografie vzniká aj Klub Domu fotografie v Poprade. Je najširšou skupinou kultúrno-výchovných aktivít DF a jeho úlohou bolo konfrontovať amatérsku a profesionálnu scénu tatranského regiónu a Slovenska s medzinárodnými ambíciami. Popri účastiach na edukatívnych a výstavných programoch sa podieľal na správe Domu fotografie. Rozbiehali sa aj špecializované hodiny experimentálnej výtvarnej výchovy a fotografické dielne, ktoré boli organizované pre verejnosť v spolupráci s NOC Bratislava.

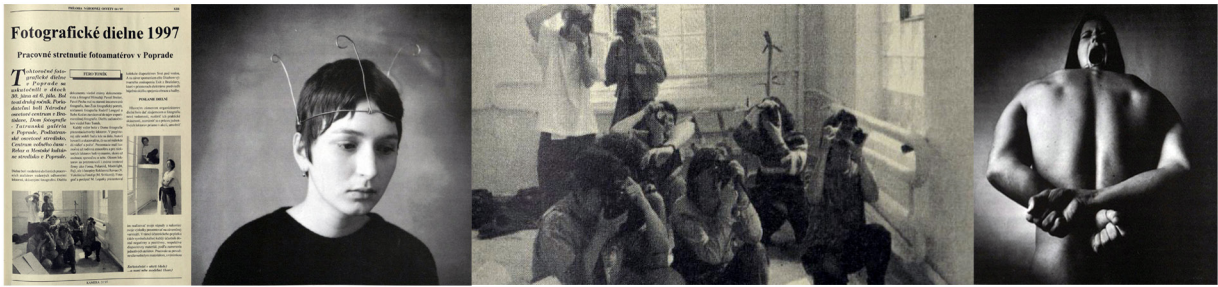
Členovia klubu mali k dispozícii knižnicu s rozsiahlou ponukou fotografickej literatúry vydavateľstva Slovart a edície Tatranskej galérie. Ďalšie výhody členov klubu boli zľavy na akcie Domu fotografie, tvorivé dielne a plenéry. S pomocou Mestského kultúrneho strediska, ktoré poskytlo vybavené fotokomory, vznikol Klub mladých fotografov.

Na prvom ročníku Letnej fotoškoly, ktorý mal v porovnaní s nasledujúcim pomerne komorný charakter, sa uskutočnilo päť fotodielní. Štyri boli určené pre pokročilých účastníkov a jedna pre začiatočníkov. Dielňu, zameranú na horskú fotografiu a luminografiu, viedol popradský fotograf Robo Kočan. Uchádzačom ponúkol nazrieť do nových technických a kreatívnych postupov horskej fotografie a luminografie.

Lubo Stacho viedol intermediálnu dielňu s presahom fotografie do iných médií.

Dielňu dokumentárnej fotografie so zameraním na príbehovosť v rôznom prostredí viedol fotoreportér Andrej Bán. Miro Gregor nadchol účastníkov prácou so svetlom v reklamnej fotografii. Náplňou dielne pre úplných začiatočníkov bolo osvojiť si počas týždňa technické základy fotografie pod vedením Františka Tomíka. Vyvrcholením snahy a kreativity všetkých týchto piatich dielní bola záverečná výstava, ktorá sa uskutočnila vo viacerých priestoroch Elektrárne a bola sprístupnená aj verejnosti.

Ďalšími z radu mnohých aktivít Domu fotografie boli publikačná a vydavateľská činnosť. Pravidelné príspevky do Profilu, Výtvarného života, Fotografie, Fototipu, Národnej osvety a do iných periodík aj vďaka spolupráci externistov. Hlavným zameraním vydavateľskej činnosti boli projekty Domu fotografie a Tatranskej galérie.

3. Rok 1997: Rozbieha sa Škola fotografie

Prvou výstavou v roku 1997 v popradskom Dome fotografie bola prezentácia tvorby Márie Zavadilovej. Bola to premiéra zriedkavo prezentovanej dokumentárnej fotografickej tvorby fotografky, jednej z mála žien, ktoré sa na začiatku minulého storočia systematicky venovali fotografovaniu. Bola samoukom z moravských kopaníc, jej tvorba sa výrazne zameriavala na prácu v prírode a rodinný portrét. Výstavný súbor z obdobia rokov 1920 až 1940 niesol názov Svetím si vlastným svetlom. Na tejto vernisáži sa zúčastnila aj dcéra Márie Zavadilovej, akademická maliarka Květa Fulierová. Kurátorsky sa na výstave podieľali Lucia Benická a Robo Kočan.

3.1. Predstavenie klasikov aj Novej vlny

Tento ročník Letnej fotoškoly bol venovaný Miroslavovi Vojtekovi, fotoreportérovi, publicistovi, teoretikovi, pedagógovi a organizátorovi fotografického diania na Slovensku, ktorý zomrel 2. júna 1996. Miroslav Vojtek bol významnou osobnosťou na slovenskej fotografickej, žurnalistickej a pedagogickej scéne. V roku 1987 mu Ministerstvo kultúry udelilo titul „Zaslúžilý pracovník kultúry“ a okrem mnohých ďalších uznaní by som spomenul ešte Zlatý odznak Svazu českých fotografů

a medzinárodný titul Exceclence FIAP. Miroslav Vojtek bol človek, ktorý mal potrebu obklopať sa ľuďmi vo svojej každodennej aktivite aj v práci. Reagoval s jemu vlastným zmyslom pre humor, bol však aj veľmi citlivý s hlbokou poetickou dušou. Silný vzťah k organizovaniu akcií pre fotografickú spoločnosť bol základom jeho života. Pomáhal amatérom aj profesionálom a predovšetkým bol fotožurnalista.

Počas druhého ročníka Letnej fotoškoly v Poprade predviedol verejnosti Dom fotografie ďalšie výstavy slovenských a českých autorov. Počas dielni sa konala výstava trojice slovenských fotografov Ruda Prekopa, Kamila Vargu a Petra Župníka, patriacich do tzv. Novej vlny alebo prezentujúcich sa pod názvom „Generácia 60“. Premiéra Generácie 60 bola v roku 1995 v galérii Photofusion v Londýne. Na tzv. derniére výstavy v Poprade sa osobne zúčastnili a prezentovali diaprojekciu fotografií od svojich vysokoškolských začiatkov až po súčasnú tvorbu.

Ďalšia samostatná výstava predstavila verejnosti fotografa Mira Švolíka, jedného z najpopulárnejších autorov svojej generácie, taktiež patriaceho do tzv. Slovenskej novej vlny. Dom fotografie ponúkol jeho samostatnú výstavu posledných prác pod kurátorským vedením Lucie Benickej.

Dom fotografie uviedol aj dvojicu významných hostí z USA. Houstonští organizátori medzinárodného Foto Festu v USA Frederic Baldwin a Wendy Watriss sa prezentovali s najnovšími informáciami k pripravovanému siedmemu ročníku fotografického festivalu v Houstone. Načrtli, že pre tento ročník pripravujú aj samostatné zastúpenie slovenskej a českej fotografie.

Ďalšia výstava, ktorá vznikla v spolupráci s Galériou Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši, predstavila tvorbu Martina Martinčeka, klasika slovenskej fotografie v súbore s názvom Ako sa krúti svet. Kurátorkou výstavy bola Zuzana Gažíková.

Reprízu v popradskom Dome fotografie sa na Slovensko dostala výstava Mladá slovenská fotografia, ktorú pred rokom pripravil pre Pražský dom fotografie Václav Macek. Predstavil novú fotografickú generáciu formujúcu sa na katedre vizuálnych médií VŠVÚ v Bratislave. Menovite Laura Mešková, Jaro Žiak, Robo Kočan, Roman Pavlovič, Tibor Takács, Martin Tiso a Marián Vlašič.

Laura Mešková pracuje s maľbou na podklade fotografie a proces dokumentuje v jednotlivých štádiách. V tvorbe Jara Žiaka cítiť inšpiráciu jeho predchodcov, napríklad Tona Stana. Je to inscenovaná fotografia ľudských tiel, ich fragmentov a kombinácií.

V súbore Roba Kočana, prezentovanom na tejto výstave, išlo hlavne o krajinu obohatenú luminografickými hravými maľbami typickými pre tohto autora. Roman Pavlovič sa vrátil k postupom inscenovanej fotografie, kde sa nezaoberá dejom ani prostredím a pozornosť sústreďuje na tvár, ktorá svoje poslanstvo vyjadruje vonkajším atribútom alebo deformáciou.

Tibor Takács dokumentuje svet ľudí v zátišiach odrážajúcich ich životný štýl. Pre

tvorbu Martina Tisa fotografia tvorí iba súčasť hotového diela, ktoré ju slovne alebo sprievodným obrazom komentuje. Marián Vlašič sa zaoberal impresívnymi detailnými pohľadmi na bežné predmety každodenného života, v ktorých uhlom pohľadu, svetlom a aj technologickými chybami počas procesu objavoval emotívne pôsobiace obrazy krajiny či vesmíru.

3.2. Letná škola sa rozširuje

Druhý ročník Letnej fotoškoly, na ktorom hlavným garantom podujatia bolo Národné osvetové centrum v Bratislave, sa začal 30. júna. Oproti predchádzajúcemu roku zakladateľka a riaditeľka Domu fotografie Mgr. Lucia Benická pridala o dielňu navyše. Všetkých šesť dielní sa uskutočnilo pod vedením odborných lektorov a skúsených fotografov.

Dielňa dokumentárnej fotografie Pavla Breira bola zameraná na sociálny dokument s dôrazom na región Spiša. Robo Kočan viedol dielňu intermediálnej tvorby, kde sa jej účastníci mohli oboznámiť s technikou v oblasti maxmediálneho umenia (kreslenie svetlom, práce s fotoemulziou...) čo je príznačné aj pre jeho osobnú tvorbu. Fotografovanie v ateliéri si mohli vyskúšať účastníci pod vedením Fedora Nemca. Táto trieda sa venovala práci s modelom a svetlom v ateliéri. Portrétnu dielňu, zameranú na rozličné typy portrétov od klasického cez aranžovaný, reklamný, módný a ďalšie možnosti portrétnej fotografie, lektoroval Jaroslav Žiak. Pavol Pecha viedol dielňu inscenovanej fotografie. Jeho trieda bola zameraná na oblasť imaginatívnej fotografie s využitím nekonvenčného prostredia Elektrárne Tatranskej galérie.

Aj o tohtoročnú dielňu pre začiatočníkov a jej uchádzačov sa staral František Tomík. V tomto roku ukončil Dom fotografie v Poprade v spolupráci s múzeom Andy Warhola v Medzilaborciach výstavou Billy Name pod názvom Factory Andy Warhola z cyklu Osobnosti svetovej fotografie, zobrazujúcou atmosféru Továrne kráľa pop-artu a 90. roky doznievajúceho warholizmu.

4. Rok 1998: Slovensko vo svete

Dom fotografie v Poprade pôsobil (ako sme už spomínali) od svojho vzniku v roku 1996 pod správou Tatranskej galérie. V roku 1998 sa stáva občianskym združením. Začiatok tretieho roka svojho pôsobenia otvára výstavou Tibora Hontyho. Výstavný súbor z cyklu Slovenská fotografická moderna predstavoval ešte nikdy nevystavovanú a nepublikovanú časť tvorby významného slovenského fotografa, známeho fotografiami diel historického aj moderného sochárstva. Kurátorsky výstavu viedol Jozef Ridilla.

4.1. Slovenský úspech v Houstone

Ďalšou významnou aktivitou Domu fotografie bola účasť slovenských autorov na festivale Fotofest '98 (27. 8. – 31. 3. 1998), ktorý sa koná každé dva roky v americkom Houstone. Už v predchádzajúcom roku počas Letnej fotoškoly avizoval prezident Frederick Baldwin a umelecká riaditeľka Fotofestu Wendy Watriss účasť slovenských a českých autorov. Houstonský Mesiac fotografie je jednou z najvýznamnejších bienálnych udalostí fotografického sveta v medzinárodnom kontexte. Slovensko, ktoré sa prvýkrát zúčastnilo na tomto festivale ako jediná krajina, ponúklo v rámci oficiálneho programu Fotofestu hneď dve výstavy pod vedením kurátorky Lucie Benickej.

Prvou bola výstava mladej slovenskej vlny z Prahy a dvoch fotografov zo Slovenska s názvom *Altered Worlds, Contemporary Staged Slovak Photography – Zmenené svety*, Súčasná inscenovaná slovenská fotografia (Rudo Prekop, Miroslav Švolík, Vasil Stanko, Kamil Varga, Peter Župník a Robo Kočan, Pavel Pecha).

Slovenskej fotografickej verejnosti bola táto zostava známa, avšak v USA išlo o premiéru. Slovami kurátorky Lucie Benickej: „Mojím cieľom bolo prezentovať výstavu tematickú – Zmenené svety interpretujú magickú a skonštruovanú realitu formou imaginatívnych poetických a inscenovaných fotografií siedmich slovenských umelcov.“ Výstava obsahovala vyše 80 prác, bola inštalovaná v jedných z najväčších a najzaujímavejších alternatívnych priestorov celého festivalu, v objekte s prevádzkou umeleckých ateliérov v industriálnej časti houstonského centra. Podľa ohlasov kritiky sa radila do prvej päťice najúspešnejších. Druhým projektom bola samostatná výstava slovenského intermediálneho fotografa Ľuba Stacha. Spomína Lucia Benická: „Pri ponuke pre Fotofest som trvala na jeho samostatnej prezentácii s cieľom predstaviť americkému a medzinárodnému publiku intermediálny a konceptuálny prístup v našej tvorbe.“ Prezentácia Ľuba Stacha pozostávala z dvoch častí. Z inštalácie *Infúzie* a jeho experimentov s odtláčaním fotografií na plátno prezentované v triptychoch (originál, deštruovaná fotografia a jej od tlačok) pod názvom *Spirituálna foto-archeológia*. Aj v tomto prípade boli reakcie odbornej verejnosti vysoko pozitívne. Dôkazom toho bola aj skutočnosť že Stacho ako osobnosť zaujal akademický zbierkotvorný program Múzea výtvarného umenia v Houstone. Výstava bola realizovaná taktiež v alternatívnom priestore priamo v centre mesta.

4.2. Medzinárodné stretnutie kurátorov

Ďalšou z významných akcií pre slovenskú fotografiu bolo trojdňové stretnutie riaditeľov fotografických festivalov a vybraných kurátorov. Za východnú Európu Slovensko zastupovali kurátorka Lucia Benická a riaditeľ slovenského festivalu *Mesiac fotografie* v Bratislave Václav Macek.

V spolupráci s nadáciou *Fotofo*, ktorej riaditeľom bol Václav Macek, otvorila v marci Lucia Benická v rámci cyklu *História fotografie – Spišský piktorializmus* výstavu *Ateliér Gustáv Matz a spol.* Ateliér pôsobil v prvej polovici minulého storočia v Spišskej Novej Vsi. Táto výstava dokumentovala produkciu ateliéru kópiami pôvodných negatívov a je výsledkom teoretickej časti diplomovej práce fotografa Petra Župníka.

4.3. Letná škola už medzinárodná

Tretí ročník Letnej fotoškoly sa začal v priestoroch Elektrárne Tatranskej galérie spomienkovou výstavou novinárskej tvorby Miroslava Vojteka (1926-1996), ktorý bol veľkým nadšencom Domu fotografie. Prvého ročníka fotodielní sa však už nedožil a organizátori tretí ročník Letnej fotoškoly venovali jeho pamiatke. Na vernisáži a slávnostnom otvorení fotografických dielní sa osobne zúčastnil aj jeho syn Viktor, ktorý výstavné fotografie z archívu otca pripravil a nazväčšoval.

Tento ročník sa stáva po prvýkrát medzinárodným podujatím. Pozvanie organizátorov prijali a na slovenskú scénu fotografického festivalu v Poprade, ktorý nadobúda významné postavenie, prichádzajú významní domáci, ale aj zahraniční lektori z USA, Veľkej Británie, Ruska a Čiech. Lucia Benická túto udalosť hodnotí takto: „Poslaním Letnej fotoškoly je vytvorenie voľného fotografického fóra pre domácich a zahraničných fotografov, kurátorov, novinárov, kritikov a verejnosti prostredníctvom dielní, seminárov, portfólií, diskusií a výstav.“ Súčasťou dielní boli medzinárodné konzultácie fotografií s kurátormi zo Slovenska, Česka a Poľska.

V treťom ročníku Letnej fotoškoly v Poprade ponúkol Dom fotografie záujemcom jedenásť tematických dielní. Colin Jacobson, editor anglického denníka Guardian, prezentoval základy novinárskej fotografie a etiky a viedol dielňu Novinárskej fotografie. Intermediálnu dielňu pod názvom Byt pre komunálne použitie viedla ruská lektorka Vity Buividová. Jej účastníci vytvárali vlastné izby „v komunálnom byte“ využívajúc fotografiu, projekcie a objekty. Bola to ironická interpretácia sociálnych podmienok v Rusku. Anglický fotograf Terry Dennett viedol dielňu Procesu papierového negatívu – aplikácia v súčasnej fotografii. Ako je už z názvu dielní zrejmé, lektor uviedol účastníkov do procesu klasickej fotografie, ako aj experimentálnej fotografie aplikáciou v počítačovej tvorbe.

Dielňu experimentálnej fotografie lektorovala britská fotografka Jane Quinnová, ktorá v tom období patrila k najmladšej generácii britských fotografov. V dielni experimentálnej camery obscurey fotografa z New Yorku Craiga Barbera si mohli účastníci konštruovať vlastné fotoaparáty na princípe tzv. pinholovej fotografie. Medzinárodne uznávaný český dokumentárny fotograf Jindřich Štreit zo Sovinca sa s účastníkmi zameril na fotografickú dokumentáciu industriálnych a poľnohospodárskych prostredí v okolí Popradu a severného Spiša. Na záverečnej výstave v Elektrárni Tatranskej galérie patrila dielňa Jindřicha Štreita podľa slov Lucie Benickej k najrozsiahlejším súborom, priam k majstrovským kolekciam.

Viacnásobné expozície, montáže a prekryvanie negatívov, tradičné a konceptuálne prístupy k téme boli hlavnou náplňou urbanistickej dielne ruského fotografa Andrea Tchezina z Petrohradu. Účastníci jeho dielne experimentovali s témou miest Poprad,

Kežmarok, Levoča. Dielňa Mira Švolíka nemala presne určený žáner. Hlavným zameraním bola práca s čiernobielym materiálom. Slovenský fotograf V. Bača viedol dielňu reklamnej a módnjej fotografie a dielňu pre začiatočníkov lektorka a pedagogička z košickej Školy úžitkového výtvarníctva Jana Sücsová. Tematickú dielňu pre mierne pokročilých lektoroval pedagóg z bratislavskej SVŠT František Tomík.

V Elektrárni Tatranskej Galérie bola ukončená Letná fotoškola vernisážou záverečnej výstavy vybraných prác účastníkov dielní, ktorí ocenili prácu zakladateľky a riaditeľky Domu Fotografie v Poprade Lucie Benickej a celý jej pracovný kolektív. Kým prvý ročník fotoškoly bol komornejšieho charakteru (menej skupín, menej účastníkov), tento ročník sa mohol pýšiť dvojnásobným počtom dielní a lektorov a prvýkrát aj účasťou zahraničných lektorov.

4.4. Vystavujú ďalší zahraniční umelci

Do výstavných aktivít Letnej fotoškoly sa myšlienka medzinárodného dialógu preniesla otvorením sprievodnej výstavy s názvom Trochu viac lásky z cyklu Súčasná východoeurópska fotografia v koncepcii kurátorky Tatiany Salzirновой z Moskvy. Po tradícii konceptuálneho umenia 70. rokov a post sovietskeho obdobia sa ruskí umelci vrátili k myšlienke sebavyjadrenia. Výstava nie je priamou interpretáciou lásky, tento cit je v tomto výbere reprezentovaný zoširoka. Téma lásky hovorí nielen o vzťahoch, ale aj o pocitoch prepojených s históriou, o spomienkach na minulosť a súčasnosť, o fenoménoch miesta. Kurátorský výber umelcov bol zameraný na mladých a ešte neznámych fotografov z Ruska.

Posledné dve výstavy v tom roku organizované Domom fotografie Tatranskej galérie v Poprade boli pod kurátorským vedením Lucie Benickej. Ponúkla prehľad tvorby fotografa, jedného z najvýznamnejších osobností svetovej fotografie Cecila Beatona so súborom Svetácky fotograf. Výstava bola usporiadaná v spolupráci s Britskou radou v Bratislave.

Druhou výstavou bola prezentácia troch projektov slovenských dokumentaristov z cyklu Nové mená v slovenskej fotografii. Vystavujúcimi boli Jozef Ondzík/Tomáš Leňo s projektom Ruský potok, Ľubomír Groch s novinárskym projektom, Martin Kollár so svojím výberom dokumentárnych prác Ľudia v dave. Touto výstavou ukončil Dom fotografie v Poprade svoj ďalší ročník.

5. Rok 1999: Nové mená v slovenskej fotografii

Medzi hlavné priority Výstavnej činnosti Domu fotografie pri Tatranskej galérii patrila prezentácia nových osobností slovenskej a východoeurópskej fotografie. Svedčí o tom aj cyklus Lucie Benickej Nové mená v slovenskej fotografii, ktorý v roku 1997 predstavil nastupujúcu generáciu v projekte Mladá slovenská fotografia. V roku 1998 to boli Nové mená v súčasnej slovenskej dokumentárnej fotografii.

Výstavnú činnosť v novom roku začal Dom fotografie pokračovaním cyklu Nové mená v slovenskej fotografii, tentoraz prezentoval fotografov z výtvarnej oblasti pod názvom Nové mená v súčasnej slovenskej výtvarnej fotografii: Vlado Eliáš, Jana Szücssová a Viktor Kópasz. Jana Szücssová využívala čistú fotografickú techniku a priamy záznam reality. Vlado Eliáš sa venoval počítačovo manipulovanému obrazu, dôraz kládol na jednoduchosť a čistotu tvarov. Viktor Kópasz vytvoril vizuálne denníky a ručne kolorované, inscenované fotografie doplnil textom.

Z cyklu Osobnosti svetovej fotografie kurátorka Lucia Benická uviedla výstavu popredného britského fotografa Martina Paara s názvom Common Sense, ktorá bola vytvorená v spolupráci s agentúrou Magnum v Londýne a Britskou radou v Bratislave. Kópie týchto fotografií viseli v rámci globálneho projektu Common Sense naraz v tridsiatich mestách, medzi inými aj v Dome fotografie v Poprade.

Aj nasledujúca výstava Domu fotografie v Poprade sa uskutočnila pod kurátorským vedením Lucie Benickej. V spolupráci s Oravskou galériou, Galériou umelcov Spiša a Štátnou galériou v Banskej Bystrici predstavila cyklus Slovenská dokumentárna

fotografia so súborom fotografií Pavla Breira: Fotografie. Prezentoval v ňom dva tematické okruhy (Slovensko, Ázia) z tridsaťročnej tvorby autora.

Táto výstava sa prelínala so začiatkom štvrtého ročníka Letnej fotoškoly v Poprade, ktorá má stále stúpajúcu tendenciu vo svojich aktivitách a poslaní projektu vo výchove umením – fotografiou, vytvorením voľného fotografického fóra pre domácich a zahraničných fotografov, kurátorov, novinárov, kritikov a verejnosti prostredníctvom dielní, seminárov, konzultácií portfólií, diskusií a výstav, ktorých bude opäť o niekoľko viac ako v minulých rokoch.

5.1. Dialóg kurátorov

Ďalším cieľom zakladateľky a riaditeľky Lucie Benickej bolo zdôrazniť dialóg medzi fotografickými kurátormi Východu a Západu. V rámci cyklu Súčasná východoeurópska fotografia bola tentoraz prezentovaná súčasná poľská fotografia pod názvom Vzťahy/Relations.

Rovnakou témou sa zaoberal aj seminár zo selekcie súčasnej poľskej fotografie. Ďalšie semináre sa zaoberali jednotlivými autormi z Bulharska, Ruska, Maďarska a opäť aj Poľska. Tentoraz už štrnásť fotografických dielní viedli opäť poprední fotografi zo Slovenska a zahraničia. Z Českej republiky Jan Pohribný, Pavel Baňka, Jindřich Štreit, Markéta Luskáčová. Alexej Titarenko a Dmitrij Pilikin z ruského Petrohradu. Zo Slovenska Alan Hyža, Robo Kočan, Vlado Eliáš, Jana Szücssová, František Šebej, Vladimír Bača a Jozef Česla.

Všetky dielne mali v priebehu týždňa svoj vlastný tvorivý program, ktorých výsledky si mohli účastníci a široká fotografická verejnosť pozrieť na záverečnej výstave vybraných prác jednotlivých fotodielní, ktorú už tradične otvorila zakladateľka a riaditeľka Domu fotografie v Poprade Lucia Benická.

Nasledujúcou výstavou bola profilová výstava amerického fotografa Craiga Barbera s názvom Camera obscura. Tento výber nebol náhodný. Keď v roku 1998 vystavoval na medzinárodnom fotografickom festivale Fotofest v Houstone (USA) diptichy z Vietnamu, stretol sa osobne s Luciou Benickou a prejavil záujem prezentovať svoju tvorbu vo východoeurópskych krajinách. Houstonský festival tak otvoril cestu k spolupráci pri príprave Letnej školy fotografie 1998, na ktorej viedol dielňu experimentálnej camery obscury. Dom fotografie v tomto roku prezentoval štyri nosné série jeho tvorby: Americký západ, Taliansko, Thajsko a Vietnam, v koncepcii Lucie Benickej.

Záverečnou výstavou dostali šancu predstaviť svoju tvorbu v Dome fotografie dve

mladé slovenské fotografky Naďa Rovderová a Lucia Nimcová v cykle Nové mená v slovenskej fotografii. Táto výstava s názvom O sebe poskytla pohľad na životné príbehy, ako ich zaznamenal objektív dvoch mladých autoriek, ktoré sa zaoberajú iným pohľadom na realitu, ako bolo zvykom v klasickom dokumente.

6. Rok 2000: Chvíle neistoty

16. marca v roku 2000, po štyroch rokoch pôsobenia Domu fotografie v Poprade, sa zišli v úctyhodnom počte priaznivci fotografie v nových priestoroch. Prvým dôvodom bola vernisáž Ľuba Stacha, a druhým nové priestory Domu fotografie v Poprade. Celá expozícia a kancelárie boli z finančných dôvodov nútené presťahovať sa, ale „našťastie“ iba o poschodie nižšie a adresa Domu fotografie zostala nezmenená.

6.1. Štát uberá z podpory

Predchádzali tomu krušné chvíle plné neistoty z nedostatku finančných prostriedkov a záujmu o priestory v centre mesta. Dom fotografie sa ocitol v situácii, keď príspevok štátneho sektora – zriaďovateľa Tatranskej galérie, tvorí už iba 20 percent z celkového rozpočtu, čo vyplynulo z celkovej nestabilnej situácie v štátnej kultúre, z vymedzenia subjektov pod správu krajov a obcí a centralizácie podpory aktivít zo štátnych zdrojov v hlavnom meste.

Občianske združenie od 1. 1. 2000 prevzalo prevádzkové a produkčné náklady, čo bol pre neziskovú organizáciu náročný krok, a pod vplyvom týchto skutočností bolo nútené vytvoriť aj prvý komerčný počín. Otvorením nových priestorov Domu

fotografie zároveň otvorilo aj partnerskú predajňu FOMA (FOMA – špecializovaný predajca fotografického materiálu). Podnetov na spoluprácu bolo niekoľko. Vychádzalo sa zo skutočnosti, že v Dome fotografie sa sústreďoval väčší počet profesionálnych a neprofesionálnych fotografov a že firma FOMA nemala doposiaľ zastúpenie v tomto regióne Slovenska. Pre Dom fotografie to zároveň prinieslo možnosť získať ďalšie finančné prostriedky na podporu aj doterajších aktivít.

Profilová výstava Ľuba Stacha, pozostávajúca z dvoch samostatných častí s názvom Duchovná cesta a Prvé prijímanie z cyklu Osobnosti súčasnej slovenskej fotografie, sa uskutočnila už v nových priestoroch. Diptychy a triptychy zo série Duchovná cesta boli založené na komparácii. Prvé prijímanie bolo sériou veľkoformátových fotografií, zachytávajúcimi deti pred a po prvom svätom prijímaní doplnených o obrazy mentálne postihnutých detí. Výstava Ľuba Stacha bola prvou predajnou výstavou Domu fotografie, ktorou sa zároveň otvorila ďalšia činnosť, ponuka fotografických a výtvarných diel pre zberateľov i na výtvarné doriešenie priestorov. Ponuku plánovali časom doplniť o ďalších autorov súčasnej fotografickej scény. Tento krok pre Dom fotografie nepriniesol výrazné finančné prostriedky, ale skôr pomáhal k rozvoju súčasnej fotografickej scény.

Súčasťou výstavných činností Občianskeho Združenia Domu fotografie bola prezentácia nielen domácich, ale i zahraničných fotografov. V spolupráci s Britskou radou v Bratislave pripravil Dom fotografie v Poprade slovenskú premiéru výstavy britského fotografa Lewisa Carrolla z cyklu História fotografie. Výstava bola putovným projektom Britskej rady v Londýne vo výbere anglického fotografického historika a kurátora Rogera Taylora. Tri dekády tvorby boli prezentované v skupinových portrétoch autorových najbližších známych, portrétov malých dievčat, umelcov a vedcov a ukážky z fotografickej tvorby krajinárskeho žánru.

S cyklom História fotografie pokračovali aj v ďalšej výstave tentoraz v podaní slovenskej historickej fotografie pod názvom Dieťa objektívom 1870 až 1950. Zo zbierok Východoslovenského múzea v Košiciach a súkromných zbierok zostavila kurátorka Kristína Rybárová ateliérové portréty detí vo forme vizitkových, kabinetných a voľných prác.

Na výstave Priania z cyklu Súčasná východoeurópska fotografia, ktorá prebiehala počas 5. ročníka podujatia Letná škola fotografie, prezentoval Dom fotografie v spolupráci s galériou Vitage trendy v súčasnej maďarskej fotografii. V sobotu večer sa v Elektrárni Tatranskej galérie začal už piaty ročník Letnej fotoškoly Domu fotografie 2000, venovanej pamiatke novinára a fotografa Mira Vojteka.

6.2. Letná fotoškola s mobilnou dielňou

Oproti pôvodným šesťnástim dielňam bolo na piatom ročníku otvorených „len trinásť“ tematických dielní, opäť pod vedením odborných lektorov a významných fotografov zo Slovenska a zahraničia. Významnou zmenou v programe Letnej fotoškoly bola mobilná dielňa dokumentárnej fotografie s lektorom Jindrom Štreitom, umiestnená v Mníšku nad Popradom. Bola to prvá kompletne vybavená terénna dielňa, tematicky zameraná na život ľudí v miestnych komunitách v Zamagurí, ktorá sa zaplnila záujemcami ako prvá.

Zahranicznych lektorov na Letnej fotoškole reprezentovali: Ken Dami z Talianska v dielni Krajina tela (portrét II.), Igor Moukhin z Ruska viedol dielňu Dokumentárna fotografia II., John Kippin z Veľkej Británie lektoroval dielňu Nový dokument, István Balogh zo Švajčiarska viedol dielňu Inscenovaná fotografia zameranú na naratívny dokument, dielňu Farebnej dokumentárnej fotografie mal na starosti Lorenzo Merlo z Talianska, lektorka Natália L.L z Poľska viedla dielňu Intermediálnej fotografie I. a Intermediálnu fotografiu II. lektoroval ruský fotograf Vita Buivid. Poslednú dielňu Telo a duša v zastúpení zahraničného lektora viedla Ernestine Rubenová z USA. Zo slovenských a českých lektorov prijali pozvanie na Letnú fotoškolu v tomto roku Helena Márová z Česka a Jozef Česla zo Slovenska, ktorí spoločne viedli dielňu Reklamnej fotografie, Pavel Mára z Česka lektoroval dielňu Krajina tela, portrét I., už spomínanú mobilnú dielňu Dokumentárna fotografia I. viedol český fotograf Jindřich Štreit, Počítačovú dielňu spoločne lektorovali Milota Havránková a Vladimír Eliáš zo Slovenska, Aleš Kuneš z Čiech viedol Inscenovanú fotografiu, v Dielni pre začiatočníkov sa účastníci stretli so slovenskou fotografkou Janou Hojstričovou a v Dielni pre mierne pokročilých so slovenskou fotografkou Luciou Nimcovou. Súčasťou Letnej fotoškoly bola aj možnosť zúčastniť sa odborných seminárov na témy: fotofestivaly, súčasné trendy v európskej fotografii, autorské prezentácie lektorov Letnej fotoškoly 2000, prezentácie fotofiriem, prezentácie časopisov, prezentácie škôl. Aj v tomto roku sa konala záverečná výstava zostavená z výberu fotografií z produkcie účastníkov fotodielní, na ktorej panovala už tradične výborná nálada a pulzovala tvorivá atmosféra.

Po prvýkrát vydal Dom fotografie katalóg venovaný Letnej fotoškole 1999, ktorý predstavuje všetkých lektorov dielní a realizované výstavy. Zároveň informuje o všetkých dielňach aj s výberom prác účastníkov štvrtého ročníka Letnej fotoškoly. Svoju výstavnú činnosť Dom fotografie ďalej prezentoval profilovou výstavou slovenského fotografa z Popradu Roba Kočana pod kurátorským vedením Lucie Benickej.

Aj nasledujúce tri výstavy organizované Domom fotografie, ktoré patrili do cyklu

Osobnosti svetovej fotografie, prebehli pod kurátorským vedením Lucie Benickej. Autormi boli: nemecký fotograf André Gelpke, ktorý prezentoval kritický pohľad na Nemecko 80. rokov. Tento projekt bol organizovaný v spolupráci s Goetheho inštitútom v Bratislave. Jiří Chmelář – francúzsky autor českého pôvodu sa predstavil profilovým výberom diel Fotografické koláže v spolupráci s Francúzskym inštitútom v Bratislave. Markéta Luskáčová z Čiech vystavovala cyklus Nezabudnuteľní neznámi – deti 1968 – 1998, v spolupráci s Britskou radou v Bratislave.

7. Rok 2001: Ďalšie dielne

Dom fotografie si vytváral stabilné miesto v dianí fotografického sveta na Slovensku. Po vynikajúcej výstave českej fotografky Markéty Luskáčovej *Nezabudnuteľní neznámi*, ktorá sa prelínala až do siedmeho roka pôsobenia Domu fotografie v Poprade, ponúkol fotografickým nadšencom z repertoára svojej výstavnej činnosti z cyklu *Osobnosti slovenskej výtvarnej fotografie* fotografa Michala Kerna. Výber z jeho konceptuálnej tvorby niesol názov *Ateliér v prírode*.

7.1. Architektúra vo fotografii

Ďalším novým projektom organizovaným v máji 2001 boli ďalšie päťdňové fotografické dielne so spoločnou témou *Architektúra vo fotografii*. Päť dielní lektorovali traja zahraniční fotografi. Ian Wiblin z Veľkej Británie sa zameral na históriu Spišskej Soboty, poľský fotograf Marek Likszet odhaloval negatívne stopy priemyselnej civilizácie v prírode a Michal Bühler zo Švajčiarska viedol dielňu zameranú na pretlmočenie architektonického jazyka do fotografického obrazu *Architektúra ako vyjadrenie kultúry, politického systému a životného štýlu*. Zo Slovenska prijali pozvanie Jozef Česla, ktorý lektoroval dielňu *Výraz súčasnej architektúry vo fotografii* a Juraj Bartoš priblížil uchádzačom prácu s digitálnou technikou a špecializovanými grafickými programami.

V rámci projektu fotodielne na tému Architektúra vytvoril Dom fotografie v spolupráci s Goetheho inštitútom v Bratislave výstavu nemeckej fotografky Elfi Fröhlichovej Fotografie, z cyklu Osobnosti súčasnej a svetovej fotografie. Elfi Fröhlichová vytvorila fotografické série premaľovaných a opäť zreprodukovaných fotografií, v ktorých sa spájajú zážitky, vedomosti, spomienky, poznanie.

Výstavná činnosť Domu fotografie v Poprade pokračovala cyklom Dokument, v ktorom predstavili slovenského fotografa Alana Hyžu s dokumentárnym súborom Ríša zla, v ktorom fotografie dokumentujú neľahký život miestnych ľudí v 15 republikách bývalého Sovietskeho zväzu.

7.2. Najlepšie organizovaná fotoškola

Dom fotografie v Poprade pripravil už šiesty ročník fotografických dielni. Letná fotoškola bola venovaná pamiatke teoretika fotografie a dlhoročného pedagóga výtvarného umenia Vladimíra Vorobjova, ktorý Letnú fotoškolu nevynechal azda ani raz. V deň otvorenia Letnej školy fotografie 4. 7. 2001 by sa dožil 71. rokov. Mal rád mladých ľudí, pôsobil ako dlhoročný pedagóg na VŠVÚ a podieľal sa na množstve aktivít spojených s fotografiou.

Účastníci tvorili v trinástich druhoch dielni vedených renomovanými medzinárodnými aj domácimi fotografmi. Tradične najsilnejšie obsadená bola dielňa českého dokumentaristu a pedagóga Jindřicha Štreita, tematicky zameraná na život rôznorodých sociálnych komunít v regióne Poprad. Z ďalších zahraničných lektorov mali úspech Bulhari Boris Missirikov a Georgi Bogdanov, ktorí viedli dielňu Telo/Portrét II.. Ich dielňa s podtitulom inscenovaný dokumentárny portrét bola zameraná na zachytenie životného štýlu mladých ľudí v prostredí diskoték, nočných klubov a koncertov. Dielňu s rovnakým názvom Telo/Portrét I., ale zameranú na výtvarné zobrazenie ľudskej figúry, portrétu, figurálneho aj nefigurálneho aktu v ateliéri aj exteriéri lektoroval Paul Wirtenitz z USA.

V dielni Päivi Eronen experimentovali účastníci s fotografovaním ľudí v rôznych prostrediach, zachytávali okolooidúcich turistov, ľudí na kúpaliskách, deti v sanatóriách aj starých ľudí v útulkoch pre bezdomovcov. Zaoberali sa otázkou, do akej miery možno pri fotografovaní vstúpiť do súkromného priestoru iných. Ruská fotografka Natalia Čechomskaja viedla svojich frekventantov k inému spôsobu myslenia, kde bola dominantná myšlienka a nápad. Nafotografovaný materiál nebol ich cieľom, ale prostriedkom k výslednému vyjadreniu. Zoznam zahraničných lektorov v roku 2001 uzatvára poľský fotograf z Varšavy Marek Likszet.

Zo Slovenska fotoškolu lektorovali Robo Kočan, Jana Hojstričová, Lucia Nimcová, Vlado Eliáš, Jozef Sedlák, Pavol Breier. Dielňa Pavla Breiera Krajina ako dokument bola zameraná na fotografické stvárnenie krajiny dokumentárnou formou. Dôležitosť samotného procesu tvorby – dať svetlo do vzťahov, kontextov, bolo hlavnou úlohou luminografickej dielne Jozefa Sedláka.

V rámci dielní Letnej fotoškoly sa uskutočnili semináre o aktuálnej problematike súčasnej východoeurópskej fotografie, na ktorých sa zúčastnilo šesťnásť galéristov, kurátorov, novinárov a fotografov z dvanástich krajín sveta. Letnú fotoškolu sprevádzali lektorské prezentácie, konzultácie, video a diaprojekcie. Sprievodnou výstavou počas šiesteho ročníka Letnej fotoškoly bola ID 2000 od bulharskej autorskej dvojice Borisa Missirikova a Georgia Bogdanova v cykle Súčasná východoeurópska fotografia.

Po vernisáži spoločnej záverečnej výstavy z výberu účastníkov Letnej fotoškoly sa v hoteli Garni v Poprade stretli všetci účastníci z radov lektorov, galéristov a kurátorov, účastníkov workshopov a sponzorov na záverečnej recepcii, ktorá sa niesla v ľudovom štýle. Na stoloch bol bohatý výber slovenských jedál, nechýbala ani borovička a pravé tokajské víno. Lucia Benická, autorka celého projektu, zdôraznila v prípitku: „Chceli sme túto slávnosť urobiť trochu netradičnou a aj touto cestou tak trochu predstaviť Slovensko našim hosťom zo zahraničia“. V roku 2001 bola Letná fotoškola podľa viacerých zúčastnených najlepšie zorganizovaným ročníkom od svojho vzniku.

Výstavná činnosť Domu fotografie pokračovala prierezom krajinárskej fotografie zo zbierok Východoslovenského múzea v Košiciach a zo súkromných zbierok, v koncepcii kurátorky Kristíny Rybárovej. Na konci roka pripravil Dom fotografie slovenskú premiéru významného slovenského fotografa Petra Župníka. V Poprade bola vystavená rozšírená séria detailov pod názvom Malé veľké veci z cyklu Súčasná slovenská fotografia. Profilová výstava bola predtým predstavená v Prahe a v Paríži a pre Poprad ju pripravil Peter Župník s kurátorkou Luciou Benickou.

8. Rok 2002: Medzinárodná konferencia Network

Odvtedy, ako začal Dom fotografie svoju činnosť, pribudlo do jeho repertoára niekoľko nových podujatí. V roku 1999 sa konala na Letných dielňach veľmi úspešná prvá mobilná fotografická dielňa s lektorom Jindřichom Štreitom a v predošlom roku sa začali konať jarne a jesenné špecializované fotografické dielne, ktoré boli síce menšieho rozsahu ako Letná fotoškola, ale s rovnako kvalitným programom a renomovanými lektormi zo Slovenska aj zo zahraničia. Aj v tomto roku sa konali jarne dielne so spoločnou témou dokumentárna fotografia. Štyri dielne sa uskutočnili pod vedením českého dokumentárneho fotografa Jindřicha Štreita a slovenských dokumentaristov Pavla Breiera, Alana Hyžu a Lucie Nimcovej.

8.1. Prvá medzinárodná konferencia

Novým významným krokom pre Dom fotografie v Poprade tohto roku bolo spojenie Letnej fotoškoly s organizovaním medzinárodnej konferencie. Lucia Benická: „Už samotný názov konferencie Network – sieť hovorí o vytvorení priestoru na širší dialóg o fotografickom dianí aj v tých oblastiach sveta, ktoré sú na okraji kultúrnych a ekonomických záujmov.“

Konferencia Network bola zameraná na problematiku v súčasnej fotografii vo východnej Európe a centrálnej Ázii a koordináciu výmenných projektov. V rámci konferencie sa uskutočnili semináre k aktuálnej problematike v súčasnej fotografii a seminár na tému Iná krajina, na ktorých sa zúčastnilo sedemnášť galéristov, kurátorov, kritikov fotografie a fotografov z jedenástich krajín sveta. Lucia Benická: „Po rokoch etablovania sa na zahraničnej fotografickej galerijnej scéne sme minulý rok získali grant pre realizáciu Centra súčasnej fotografie vo východnej Európe. Toto štartovacie stretnutie východoeurópskych galéristov tohto roku vytvorilo vhodné fórum pre ďalšie realizácie výmenných projektov a zázemie pre budovanie nových kontaktov.“ Výsledkom tohto stretnutia bola aj výstava s názvom Iná krajina, inštalovaná počas Letnej fotoškoly v ďalšom roku.

Prvou výstavou v tomto roku bol dokumentárny súbor farebných fotografií slovenského fotografa Martina Kollára. Pod názvom Slovensko 2001 – obrazová správa o stave krajiny, bol súbor fotografií súčasťou projektu Inštitútu pre verejné otázky v Bratislave. Jeho fotografický cyklus bol ojedinelý dokumentárny záznam súčasnej slovenskej reality. Príbehy každodenného života Slovákov zaznamenáva kultivovane, s nadhľadom i dávkou irónie.

Konceptuálna fotografia významného rakúskeho autora Heinza Cibulku vo výstavnom súbore Susedova záhrada boli metaforické sekvencie z cesty poznávania susednej slovanskej krajiny. Pripravená bola v spolupráci s Rakúskym kultúrnym inštitútom. Výberom dobových portrétnych fotografií z produkcie slovenských ateliérov v rámci cyklu Historická fotografia uviedli kurátorky Kristína Rybárová a Kristína Markušová výstavu s názvom Portrét objektívom 1850 – 1930.

8.2. Najlepšie organizovaná fotoškola

Nosné podujatie Domu fotografie v Poprade, Letná fotoškola, je naďalej aj vzdelávacím podujatím, ktoré spája voľnú tvorbu s prezentáciami o súčasnom fotografickom dianí v celoeurópskom kontexte, diskusiami a odbornými seminármi, konfrontáciami a konzultáciami. Je po roku znova venovaná pamiatke pedagóga a teoretika fotografie Vladimira Vorobjova, ktorý spomedzi nás pred rokom navždy odišiel.

Sprievodnými akciami fotoškoly boli výstavy Madame Yevonde/Buď sám sebou alebo umri a Jozefa Klamára/Novinárska fotografia. Výstava Buď sám sebou alebo umri pod kurátorským vedením Brett Rogersa z Londýna sa venovala experimentálnej farebnej fotografii z obdobia 30. rokov minulého storočia v žánroch dokumentárnej, portrétnej fotografii a zátiší.

Jozef Klamár (Joe) ukázal v slovenskej premiére svoju tvorbu ako fotografa medzinárodnej fotografickej agentúry Reuters, kurátorkou bola Lucia Benická. Počas Letnej fotoškoly 2002 viedli štrnásť špecializovaných fotografických dielní lektori z Bulharska, Česka, Fínska, Poľska, USA, Švajčiarska, Rakúska, Maďarska, Nemecka a zo Slovenska.

Tematicky boli dielne rozdelené do viacerých okruhov. Dielňu počítačovej a digitálnej fotografie viedol český fotograf Vítězslav Krejčí. Uznávaný predstaviteľ imaginatívnej fotografie nič nepredpisoval a svojich zverencov viedol k hľadaniu a vedomiu, že dôležitejšie ako obraz je myslenie.

Dielňa Portréty/ Obrazy zo súkromia žila pod dohľadom švajčiarskeho fotografa Michaela Bühlera. „Dôležité je porozumieť pocitom toho, kto je pred vami a treba sa pokúsiť preniknúť do jeho vnútra. A to všetko vytiahnuť do obrazu.“ Vyjadril sa lektor Michael Bühler.

Slovenský fotograf Pavol Breier je na Letnej fotoškole už po štvrtýkrát a vždy viedol dielňu s inou tematikou. V tom roku Farebnú krajinu. Tibor Huszár priviedol svojich zverencov v dielni Cigáni do príbytkov rómskych spoluobčanov z poradského a spišského regiónu s cieľom zachytiť ich každodenný spôsob života. Ernestine Rubenová, fotografka z USA, viedla dielňu so zameraním na výtvarné zobrazenie tela a portrétu.

Letnú fotoškolu už tradične sprevádzali odborné prednášky, video a diaprojekcie, lektorské prezentácie, konzultácie portfólií. Na záverečnej výstave boli prezentované záverečné práce z každej dielne. Konala sa v Elektrárni Tatranskej galérie vo fantastickej atmosfére, ktorú podporil aj nápad Tibora Huszára pozvať cigánsku kapelu.

Výstavu Hory vo fotografii pripravila kurátorka Lucia Benická v spolupráci s Mok v poľskom Novom Targu. V rámci X. ročníka Medzinárodného festivalu horských filmov v Poprade autori fotografií predviedli rôznorodosť prístupov k výtvarnému zobrazeniu vysokohorskej krajiny v hľadaní „inej“ krajiny.

Na príbuznú tému Krajina/portrét vo fotografii sa uskutočnili aj novembrové štvordňové fotografické dielne. Päť dielní viedli opäť slovenskí aj zahraniční lektori. Jozef Česla mal dielňu Portrét pre začiatočníkov, Robo Kočan viedol experimentálnu dielňu iného poňatia portrétu pomocou koláže, montáže až po experiment. Michael Bühler zo Švajčiarska lektoroval dielňu Krajina Mesta, zameranú na odkrytie jeho rôznych tvárí. Dielňu Krajina analógom a digitálom viedli Rolf Rock z Nemecka a Pavol Brezovský zo Slovenska. Poľský fotograf Janusz Lesniak v dielni Magická krajina sa so svojimi frekventantmi zaoberal filozofickou stránkou fotografie, snažiac sa objaviť genius loci.

Fotografická poézia a obrazové reflexie švajčiarskeho fotografa Michaela Bühlera s názvom Lyrika pod kurátorským vedením Lucie Benickej uzatvárali tento ročník pôsobenia Domu fotografie v Poprade.

9. Rok 2003: Na vlastných nohách

Popradský Dom fotografie v roku 2003 prešiel významnou štrukturálnou zmenou. Prestal byť súčasťou Tatranskej galérie v Poprade, ktorá bola ich zriaďovateľom od roku 1999 a začal pôsobiť ako samostatný právny subjekt – Občianske združenie Domu fotografie v Poprade. Lucia Benická spomína: „Bol to prirodzený vývoj. Dom fotografie v Poprade funguje ako Občianske združenie už niekoľko rokov a tým, že sa osamostatnilo, môže flexibilnejšie pristupovať k získavaniu grantov a nijako sa to neodráža na chode inštitúcie, ktorá je v rámci svojej pôsobnosti ojedinelou na Slovensku i vo východnej Európe.“

Tatranská galéria v Poprade a Dom fotografie v Poprade sa rozlúčili derniérou kolektívnej výstavy nočných fotografií z oblasti výtvarnej a dokumentárnej fotografie s názvom Tajomstvo noci, z cyklu tematických výstav súčasnej slovenskej fotografickej tvorby pod kurátorským vedením Lucie Benickej, od autorov Iana Wiblina, Jirku Peteru, Nade Rovderovej, Jany Šebestovej, Jany Szücsovej, Petra Župníka, Roba Kočana a Kamila Vargu. K téme tejto výstavy pripravil Dom fotografie aj doplnkovú akciu a v marci tohto roku sprístupnil verejnosti tvorivú dielňu na tému Nočná fotografia zloženú z piatich samostatných dielní.

9.1. Fotodielne s témou noci

Päť rôznych fotografických dielní s príznačnými názvami podľa spoločnej tematiky viedli štyria slovenskí lektori a jeden z Veľkej Británie, Ian Wiblin. Zaujímal sa o fotografie rozprávajúce o ľuďoch, ale bez ich prítomnosti a o momenty osamotenosti, lektoroval dielňu Anglická noc. V dielni Tichá noc, zameranej na statické zábery nočných prostredí Popradu, Spišskej Soboty a okolitej krajiny, kládli dôraz na výber exponovaných výtvarných kompozícií pod vedením Jirka Peteru. Lektor Robo Kočan pripravil dielňu, ktorej hlavným programom bola hra s luminografiou, Luminografická noc. Kamil Varga viedol dielňu Ohnivá noc, kde názov opäť napovedal jej pracovný charakter – účastníci si mohli vyskúšať prácu v interiéroch a industriálnych prostrediach s využitím ohňa ako nástroja pre maľbu svetlom a exponovanie vlastného tela ako inšpirácie. Nezabudlo sa ani na začiatočníkov, pre nich pripravili dielňu Živá noc pre začiatočníkov, ktorú viedol fotograf Jozef Česla. Náplňou tejto dielne boli nočné výjazdy do popradských klubov a skúška záznamov na hranici dokumentárnej fotografie, portrétov v živých prostrediach a akčnej krajiny.

V roku 2003 to neboli jediné jarné fotodielne. Dom fotografie rozširuje svoje pôsobenie o ďalšie krátke špecializované dielne pod spoločnými témami. Ešte vo februári tohto roku organizovali dielne v komornom duchu pod spoločným názvom Návraty k piktorialnej tradícii. Otvorené boli dielne lektora Roba Kočana a Jozefa Česlu, v ktorých sa účastníci zaoberali kolorovaním čiernobielej fotografie a kombináciou práce v tmavej komore a maľby na fotografiu.

Vo výstavnej činnosti v spolupráci s Rakúskym kultúrnym fórom Dom fotografie v Poprade predstavil dokumentárnu fotografiu rakúskeho autora Stefana Liewehra Florida v Ottakaringu, založenú na mýte Harley Davidsona v rakúskych večerných podnikoch. Nasledujúcou skupinovú výstavou pod názvom Ona a jej srdce z cyklu Súčasná ženská fotografia na Slovensku pod kurátorským vedením Bohunky Kokleszovej sa predstavili autorky Jana Hojstričová, Ria Kmeťová, Dominika Ličková, Lucia Nimcová, Dorota Sadovská, Silvia Saporová a Erika Trnková.

Ôsmy ročník Letnej fotoškoly je znova venovaný pamiatke teoretika fotografie a pedagóga Vladimira Vorobjovova, ktorému bola venovaná jedna z troch sprievodných výstav s názvom Vovovo nebo.

Rok predtým sa uskutočnila po prvýkrát v diani Domu fotografie v Poprade medzinárodná konferencia pod názvom Network, ktorá bola zameraná na súčasnú fotografiu východnej Európy a centrálnej Ázie a na koordináciu výmenných projektov. Jedným z výsledkov tohto stretnutia bola aj kolektívna výstava pod názvom Iná krajina, ktorá ponímala tému hľadania metafory krajiny v stredoeurópskom fotografickom výtvarnom prejave pod kurátorským

vedením Lucie Benickej. Vystavujúcimi autormi fotografií boli Andrej Barlo, Jozef Česla, Naďa Rovderová, Vladimír Eliáš, Michal Kern, Pavol Pecha, Siegfried Meckl a Robo Kočan.

Dve slová z názvu výstavy Iná krajina dominovali celej Letnej fotoškole a zastrešovali aj ďalšie sprievodné výstavy. Expozíciu Dušana Slivku a Martina Martinčeka a spoločnú výstavu Ruda Prekopa, Viktora Kopasza, Mira Švolíka, Jana Pohribného a Pavla Baňku.

9.2. Šestnásť letných špecializovaných fotodielní

Šestnásť letných špecializovaných fotografických dielní, tematicky rozdelených do niekoľkých okruhov, slávnostne otvorili v Elektrárni Tatranskej galérie. Dielne viedli domáci aj zahraniční lektori a boli rozdelené na dokumentárnu, telo a portrét, krajinu, počítačovú a digitálnu, experimentálnu a tradične dielňu pre začiatočníkov.

Dielne s dokumentárnym zameraním na ôsmom ročníku viedli renomovaní fotografi a lektori Raakel Kuukka (Imatra, Fínsko), Ian Wiblin a Jeff Wookey (Veľká Británia), Tibor Huszár (Slovensko). S témou Telo a portrét sa mohli oboznámiť účastníci pod lektorským vedením fotografky Ernestine Rubenovej (USA) a Jozefa Česlu (Slovensko). Dielne so zameraním na krajinu boli štyri pod vedením troch zahraničných lektorov Krzysztofa Zielińskiego (Poľsko), Michaela Bühlera (Švajčiarsko), Rolfa Rocka (Nemecko) a jedného slovenského fotografa Roba Kočana. Počítačovú a digitálnou technikou sa zaoberali účastníci dvoch dielní – Víťu Krejčího (Česko) a Kurta Hoerbsta (Rakúsko) a aj dielne pre začiatočníkov s fotografiami Jirkom Peterom (Česko) a Jozefom Ondzíkcom (Slovensko).

Ukončenie fotoškoly 2003 a záverečnú výstavu z výberu vytvorených prác sa Dom fotografie rozhodol po prvýkrát zorganizovať v Galérii Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši. Niektorými sprievodnými výstavami a záverečnou výstavou Letnej fotoškoly 2003 sa aktívne začína spolupráca medzi Domom fotografie a touto galériou.

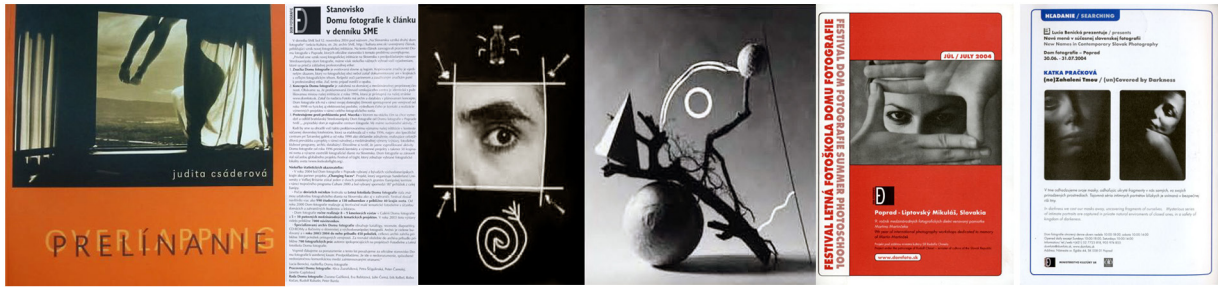
K príjemnej atmosfére záveru ôsmeho ročníka prispela aj záhradná slávnosť spojená s občerstvením a hudbou. Súbežne so záverečnou výstavou Letnej fotoškoly prebiehala v synagóge v Liptovskom Mikuláši aj sprievodná výstava slovenského fotografa Ľuba Stacha Súvislosti.

9.3. Pohľad na Slovensko

Z cyklu Dokument prezentovala kurátorka Lucia Benická kolektívnu výstavu slovenských autorov pod spoločným názvom Slovensko objektívom dokumentárnych fotografií. Po premiére v kanadskom Montreale, zastávke v Slovenskom inštitúte v Ríme, bola táto unikátna výstava otvorená pre fotografickú verejnosť v Dome fotografie v Poprade. Lucia Benická uvádza: „Slovensko na rozhraní milénií je krajinou, ktorá spája neuveriteľné príbehy minulosti a absurdné situácie prítomnosti: snúbi sa moderný život v mestách s chudobou na vidieku, svet mladých s dožívajúcou generáciou, priemyselné zóny s krásami prírody. Každá fotografia je zachytená objektívom cez sito bohatého vnútorného sveta autorov. Dokáže tlmočiť podoby Slovenska tak, ako ho vedome vnímame v každodennej realite.“

Výstava predstavovala Slovensko v podaní ôsmich autorov, od častí opusteného sveta hornej Oravy objektívom Pavla Breira a Jaroslava Sýkoru, fotografie Alana Hyžu orientujúceho sa na okrajové sociálne skupiny, subjektívny dokument reprezentoval Andrej Bán cyklom Iné Slovensko a Jozef Ondzík cyklom Z dediny na vidiek. Martin Kollár sa predstavil v Obrazovej správe o krajine 2000-2003, Martin Marenčín konfrontoval slovenský folklór s nástupom západnej komercializovanej kultúry. S fotografiami z projektov Periférie a pankáči, takzvaným novým dokumentom sa predstavila Lucia Nimcová. Výstava ukazuje pravdivý, ale aj často neľútostný obraz o živote na Slovensku.

Spoločnou témou takzvaných jesenných fotografických dielní bola Inscenovaná fotografia. Viedli ich lektori z Fínska Sanni Seppo a Paivi Eronen, z Čiech Jan Pohribný, Jaroslav Malík a zo Slovenska tradične Jozef Česla. Fotografické dielne boli súčasťou sprievodnej výstavy z cyklu Súčasná svetová fotografia. Stredoeurópskou premiérou a zároveň derniérou sa prezentovali významné osobnosti fínskej fotografie Marja Pirlä, Veli Granö, Sanni Seppo, Kati Koivikko, Pekka Turunen, Jaakko Heikkilä v spolupráci so South Carrelia Polytechnic z Fínska. Paivi Eronenová, kurátorka tejto kolektívnej výstavy bola zároveň lektorkou jednej z dielní spoločne so Sanni Seppom. Koncoročná výstava s názvom Prosím, usmejte sa! z cyklu Historická fotografia bola výtvarná a dokumentárna fotografia inšpirovaná berlínskym ateliérom Mathesie.

10. Rok 2004: Dva domy fotografie

10.1. Poprad či Bratislava?

V predchádzajúcom roku sa začala spolupráca medzi Domom fotografie v Poprade a galériou Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši. Dom fotografie v Poprade ročne pripravoval osem až deväť kmeňových výstav, bol iniciátorom putovných medzinárodných tematických projektov, ktoré prezentoval na Slovensku aj v zahraničí.

Ďalšou z jeho aktivít bolo budovanie špecializovaného archívu a databázy slovenskej a východoeurópskej fotografie. V tomto roku sa začal medzinárodný projekt s názvom Changing Faces, ktorý organizovala Sunderland University z Veľkej Británie. Išlo o projekt na rozvoj databáz, archívu a výmenného fotografického programu, ktorý podporil program Európskej únie Culture 2000 a Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Dom fotografie v Poprade bol vybraný z bývalých východoeurópskych krajín ako partner projektu Changing Faces.

V roku 2004 vznikol Stredoeurópsky dom fotografie v Bratislave pod vedením jedného zo zakladateľov a zároveň riaditeľa združenia Fotofo v Bratislave Václava Maceka, ktoré pôsobí od roku 1992 ako Občianske združenie fotografie. Vo fotografických kruhoch na Slovensku to vyvolalo diskusiu, zameranú na podobnosti názvov a činností dvoch organizácií Domu fotografie v Poprade a Stredoeurópskeho domu fotografie v Bratislave. Dom fotografie v Poprade verejne reagoval na túto situáciu vyhlásením riaditeľky Lucie Benickej. Podľa jej slov problém spočíval v kopírovaní značky i proklamovanej činnosti novovzniknutého Stredoeurópskeho domu fotografie v Bratislave. Ale na druhej strane privítala možnosť zdravého a synergického pôsobenia týchto dvoch inštitúcií zameraných na fotografickú scénu.

10.2. Jarné fotodielne

Aj tento rok Dom fotografie organizoval jarné fotografické dielne na spoločnú tému s názvom O sebe. Štyri špecializované fotografické dielne boli zamerané na príbehy o sebe formou portrétu, dokumentu, subjektívnych prístupov až po výtvarnú a digitálnu fotografiu pod lektorským vedením Judity Csáderovej, Jozefa Česlu a Vlada Eliáša (Slovensko) a Annete Fournetovej (USA). Novinkou jarných fotografických dielní boli konzultácie portfólií.

10.3. Výstavná činnosť

Dom fotografie v Poprade pripravil výstavu z cyklu Súčasná svetová fotografia v spolupráci s ambasádou USA od významného amerického autora Joela Meyerowitza s názvom Ground Zero. Vystavené boli fotografie zachytávajúce „Dvojičky“ po 11.septembri 2001.

Profil slovenského fotografa so zameraním na digitálnu fotografickú inštaláciu pod názvom Podsvet od Vlada Eliáša z cyklu Súčasná slovenská fotografia kurátorsky viedla Lucia Benická.

V spolupráci s Maďarským kultúrnym centrom pripravil Dom fotografie prezentáciu štipendistov umeleckej fotografie spolku Józsefa Pécsiho. V rámci cyklu Východoeurópska fotografia pod názvom Súčasná maďarská fotografia sa predstavili v Poprade po premiére v Budapešti štyria mladí maďarskí autori Ágnes Szabiczová, László Zold, Tamás Nagy a Andras Hajdu. Boli novou autorskou skupinou na maďarskej fotografickej scéne a zároveň predstavovali pohyb v klasických hodnotách fotografického média.

Nasledujúce dve výstavy spájajúce sa už s deviatym ročníkom Letnej fotoškoly v Poprade ako sprievodný cyklus, v ktorom sa predstavili nové mená súčasnej slovenskej fotografie pod kurátorským vedením Lucie Benickej, sa konali v Dome fotografie a v Elektrárni Tatranskej galérie. Hľadanie bol názov výstavy z cyklu Súčasnej slovenskej fotografie, kde svoju tvorbu predstavili Martin Črep, Peter Burda, Tomáš Agát Blonski, Katarína Pračková, Peter Javorík a Pavel Smejkal.

Ďalšou témou sprievodných výstav bola Voda. So spoločným bodom hľadanie metafory vody v európskom výtvarnom prejave sa predstavili výtvarníci z Rakúska, Maďarska a Slovenska. Išlo o kontrast výtvarného spodobenia témy a multimedialných

žánrov. Cyklus výstav doplnila v slovenskej premiére profilová výstava autorov Annete Fournetovej z USA pod názvom Wabi-sabi a Jozef Klamár zo Slovenska. Fournetová vo svojich fotografiách hľadala dokonalú krásu v nedokonalosti, čo je ústredným motívom japonskej filozofie vnímania sveta wabi-sabi, ktoré považuje všetky veci za dočasné, nedokonalé a neúplné. Wabi znamená dokonalú krásu, paradoxne spôsobenú práve prítomnosťou tej správnej nedokonalosti a sabi krásu prichádzajúcu len s vekom. Annette Fournetová hľadá krásu nedokonalosti v čiernobielej fotografii.

10.4. Letná fotoškola

Deviaty ročník Letnej fotoškoly v Poprade bol tentoraz venovaný slovenskému fotografovi Martinovi Martinčekovi. Lucia Benická: „Martinčekovo dielo je nádhernou fotografickou klasikou, ktorá má popri dokumentárnej tvorbe nadčasové abstraktné výtvarné cykly. Každá krajina má svoje fotografické legendy. Martinček k nim nepochybne zaslúžene patrí.“

Pozvanie prijali fotografi Sanni Seppo z Fínska, Robo Kočan, Tibor Huszár, Jozef Česla, Jozef Ondzík zo Slovenska, Jirka Petera, Víťa Krejčí, Jana Smahelová z Českej republiky, Ian Wiblin, Dave Harvey, Kate Mellorová z Veľkej Británie, Fredrik Marsh & Ardine Nelsonová z USA, Josef Wais z Rakúska a Gabriela Csozsova z Maďarska.

Veľkým prínosom boli konzultácie s renomovanými autormi, kurátormi, fotografickými kritikmi a pedagógmi zo Slovenska aj zo zahraničia. Záujemcom boli počas dvoch dní k dispozícii na osobné konzultácie Sanni Seppo (Fínsko), Jana Smahelová (Česko), Ian Wiblin (Veľká Brit.), Gabriella Csozso (Maďarsko), Kate Mellorová (Veľká Brit.), Dave Harvey (Veľká Brit.), Víťa Krejčí (Česko), Jozef Ondzík (Slovensko), Josef Wais (Rakúsko), Fredrik Marsh, Ardine Nelsonová (USA), Judita Csaderová (Slovensko), Lucia Benická (Slovensko), Marta Svitková (Slovensko), Eva Hodeková (Česko), Roman Polášek (Česko), Tomáš Pospěch (Česko), Lucia Lendelová (Slovensko), Jana Neugebauerová (Slovensko) a Marián Pauer (Slovensko). Projekt v autorskej koncepcii Lucie Benickej sprevádzali tematické výstavy v Poprade a Liptovskom Mikuláši. Aj tento ročník Letnej fotoškoly niesol sa už tradične v dobrej nálade a tvorivej atmosfére. Výsledky bolo možné zhladať na výstupoch vybraných účastníkov na záverečnej výstave v Galérii Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši. Deviaty ročník usporiadatelia ukončili záhradnou slávnosťou, ako vždy s neopakovateľnou atmosférou.

10.5. Výmenné pobyty – fotografické mosty

V rámci medzinárodného projektu Crossroads for ideas/Križovatka nápadov, zorganizovaného Veľvyslanectvom Veľkej Británie v Bratislave ako slovensko-anglický rezidenčný projekt, absolvovali výmenný pobyt traja mladí slovenskí fotografi vo Veľkej Británii a traja britskí fotografi na Slovensku. Myšlienkou tohto projektu bolo vytvoriť fotografické mosty medzi tromi slovenskými a tromi britskými regiónmi.

Fotografické dvojice tvorili umelecká dvojica Silvia Saporová&Martin Varholík / Nagel Davidson – Sunderland / Bratislava, Robo Kočan / Lisa Davis – Wels / Poprad, Tomáš Agat Blonski / Catriona Grant – Edinburgh / Košice. Projekt vytvoril výtvarnú fotografickú víziu o prostrediach, ktorú v decembri prezentovala výstava s názvom Crossroads for ideas/Križovatka nápadov pod kurátorským vedením Lucie Benickej v spolupráci s Britskou radou v Bratislave, Sunderland university, Glamorgan College a Edinburgh College of art.

Tejto výstave predchádzali ešte dve profilové výstavy fotografiiek Judity Csáderovej (Slovensko) s názvom Prelínanie a Soody Sharifiovej (Iran/USA) s názvom Mixiatúri, pod kurátorským vedením Lucie Benickej.

11. Rok 2005: Koniec popradskej etapy

Desiaty rok úspešnej existencie Domu fotografie bol zároveň posledným rokom jeho dovtedajšieho pôsobenia v Poprade. V nasledujúcom roku premiestňuje riaditeľka a zakladateľka Lucia Benická svoje zázemie a aktivity do priestorov Galérie Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši. Touto zmenou sa končí pre Dom fotografie a Luciu Benickú jedna kapitola, v blízkych kruhoch nazývaná „popradská“.

11.1. Výstavná činnosť

Premiérová výstava tohtoročnej výstavnej činnosti Domu fotografie od amerického autora, fotografa Elliota Rossa s názvom Yehudhith sa konala v čase výročia prvého transportu židovských dievčat z Popradu. Lucia Benická uvádza: „Výstava je príbehom o židovských ženách počas nacizmu, aj keď portretované ženy pochádzajú zo súčasnosti. Sú to obrazy sestier, žien, priateľiek či mladých matiek, žien, ktoré keby žili pred šesťdesiatimi rokmi, mohol postihnúť rovnako trpký osud ako ich príbuzné z tých rokov.“ Výstava bola nekonvenčnou interpretáciou témy holokaustu prostredníctvom portrétov súdobých židovských žien, v ktorej štyridsaťštyri anonymných portrétov v expresívnom čiernobielym vyhotovení dopĺňali sprievodné texty o holokauste.

Jarné dokumentárne fotografické dielne sa konali aj v roku 2005. Pod vedením Jindřicha Štreita (Česko), Markéty Luskáčovej (Česko/Veľká Británia) a Pavla Breira (Slovensko) sa účastníci zameriavali na príbehy v podtatranskom regióne v štýle tradičnej dokumentárnej fotografie.

V rámci série projektov Domu fotografie v Poprade Mladá slovenská fotografia v spolupráci so Štátnou galériou v Banskej Bystrici vystavoval Peter Janáčik svoju profilovú výstavu pod kurátorským vedením Aleny Vrbanovej. V spolupráci s fotografickou galériou Fidúcia v Ostrave, v zastúpení kurátormi Romanom Poláškem a Martinom Popelárom nasledovala profilová výstava českého fotografa Jiřího Šiguta s názvom Záznamy. Dom fotografie ju predstavil zo série projektov Latentný obraz. Kurátorská dvojica Lucia Benická a Jitka Haaková v rámci cyklu Nové mená v súčasnej fotografii otvorili výstavu Minna Pyyhkala, fínskej autorky žijúcej v Prahe, s názvom Hi Die.

11.2. Letná fotoškola

Jubilejný 10. ročník festivalu Letná fotoškola Domu fotografie sa tematicky opäť pohyboval od dokumentu, cez experimentálne fotografické postupy, až po nové médiá. Tradične ponúkali aj dielne pre začiatočníkov či mierne pokročilých v rozsahu štrnásť dielní. Pozvanie prijali zahraniční aj slovenskí fotografi.

Jindřich Štreit (Česko), Alan Hyža (Slovensko) a Paivi Eronen a Sanni Seppová (Fínsko) viedli dielne zamerané na dokumentárnu fotografiu od tradične spracovaného dokumentu života ľudí na slovenskej dedine po expresívny nový dokument. Telo a portrét boli náplňou tvorby v dielnach Ernestine Rubenovej (USA) a Hermana Poscha (Nemecko). Jan Pohribný (Česko), Jana Šebestová s Giancarlo Tovo (Slovensko, Taliansko) a John Darwell (Veľká Británia) priblížili účastníkom dielní tvorbu v krajine, od hľadania genius loci, vytvárania magickej krajiny, po príbeh mesta. Vítá Krejčí, Jiří Votípka, Jirka Petera (Česko) a Jozef Česla (Slovensko) sa venovali digitálnej fotografii. Jana Szücová tvorila so začiatočníkmi. Experimentálnej fotografii a novým médiám formou fotosekvencie a mix-mediálnymi inštaláciami sa zaoberali Gerda Lampalzer a Manfred Oppermann (Rakúsko). V dielni Agnes Eperjesiovej (Maďarsko) vytvárali fotogramy z objektov a negatívov.

Okrem samotného fotografovania a prípravy výstupov boli v programe Letnej fotoškoly konzultácie portfólií, odborné semináre k aktuálnym témam z oblasti manažmentu umenia a autorských práv a prezentácia technologických noviniek a fotomateriálu. Výstavy, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou podujatia, sa uskutočnili v Poprade,

Liptovskom Mikuláš a v Kežmarku. Festival vyvrcholil už tradične predstavením fotografických prác vytvorených počas Letnej fotoškoly v Galérii Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši a záhradnou slávnosťou.

Dom fotografie otváral spoločné projekty s Galériou Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši. Výstava na tému Fotografia ako maľba uviedla nové mená z cyklu Súčasnej slovenskej fotografie: Zuzana Hrivňáková – Súkromné výskumy, Monika Hurňanská – Zväčšeniny, Marcela Kupčíková – Slovensko – Malý ostrov a Zuzana Smoleňová – Cestou a inšpirovala dvojicu kurátoriek Luciu Benickú a Annu Maximovú k samostatnej prezentácii. „Fotografia je otvorená experimentu ako nikdy predtým, cítiť tu snahu robiť snímky, ktoré ako fotografia vôbec nevyzerajú. Všetky štyri autorky svoju inšpiráciu v maľbe či grafike nepopierajú, naopak, priamo ju priznávajú,“ povedali kurátorky.

V Centre Kolomana Sokola v Liptovskom Mikuláši sa samostatnou výstavou fotografických grafík s názvom Odtlačky intuície predstavil český autor Víťa Krejčí v cykle Latentný obraz. Ďalšou zo série organizátormi pripravených výstav bol výber z ostatných ročníkov fotografických dielní a klubových aktivít Domu fotografie.

V októbrovom termíne pripravil Dom fotografie pre prívržencov portrétu, zátiší a reklamnej fotografie jesenné fotografické dielne zamerané na prácu so svetlom, interiérom a exteriérom v renesančnom kaštieli v Strážkach. Súčasťou dielní bola diskusia o reklamných kampaniach so slovenskými fotografmi Martinom Črepom a Jozefom Česlom.

Výstavný projekt s názvom Cigáni v starých pohľadniciach od Jozefa Kolarčíka-Fintického zo zbierok Krajského múzea v Prešove a výberu pohľadníc zo zbierok Múzea rómskej kultúry v Brne a súkromnej zbierky Kataríny a Ondreja Pössa pod kurátorským vedením Lucie Benickej, Karola Nowaka a Terézie Krafčíkovej, bol výstavným projektom, ktorým sa Dom fotografie v Poprade rozlúčil so svojím starým pôsobiskom a vychádzal príznačne z histórie. Výstava pozostávala z dvoch častí, ktoré tvorili doposiaľ neznáme fotografie z obdobia 20. a 30.rokov minulého storočia viažucich sa na rómsku tematiku od Jozefa Kolarčíka-Fintického a druhú časť tvorila výstava pohľadníc s rómskou tematikou, ktorá dokumentovala život Rómov na území bývalej Rakúsko-Uhorskej monarchie, ich zvyky a každodenný život. Rovnako historickými fotografiami začínal v roku 1996 svoju činnosť v Poprade. Výstava sa spájala s pripravovanou publikáciou Svedectvo o živote Rómov v spolupráci s popradským Vydavateľstvom Region.

11.3. Elektronický archív

V roku 2005 začali v Dome fotografie s vytváraním elektronickej podoby archívu. Elektronická forma textových a obrazových dát tvorí základ pre tvorbu webového adresára fotografov na webovej stránke Domu fotografie a slúži na realizáciu medzinárodných projektov IPRN a EC Changing faces. Digitalizácia archívnych položiek prebiehala vo viacerých etapách.

V prvej etape prebehlo skenovanie materiálov – dokumentácia letných fotografických škôl a výstav za obdobie 1996 až 2002. V druhej etape sa skenovali výstupné práce študentov – účastníkov Letných fotoškôl, potom nasledovalo ich zaradovanie do jednotlivých dielní a ročníkov, podľa fyzického archívu. V tretej etape prebehlo skenovanie dokumentácie a výstupov študentov – účastníkov takzvaných „malých fotodielní“ a rovnako prebehlo ich zaradovanie do jednotlivých dielní a ročníkov podľa fyzického archívu. V štvrtej etape sa všetky elektronicke textové aj obrazové dáta záložovali na CDR, kde nasledovalo značenie a ukladanie do archivačných škatúl. Osobitné spracovanie vyžadoval archív diapozitívov a fyzických zložiek do elektronickej podoby, ako aj revízia evidovaných obrazových dát od autorských až po inštitucionálne zložky. Dom fotografie však čaká ešte značný objem práce pri elektronizácii archívu.

Po otvorení poslednej tohtoročnej výstavy sa Dom fotografie sústredil na sťahovanie sa do nových priestorov v Galérii Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši. Bolo už potrebné ukončiť etapu komerčných nájmov a s obsiahlym archívom, knižnicou a výskumným centrom sa presťahovať do priestorov galerijných, teda nekomerčných. Lucia Benická hovorí: „Zmena pôsobiska súvisela s rozvojom organizácie a plánom dlhodobo stabilizovať priestory pre výstavnú a archivačnú činnosť. Prešli sme z komerčného do nekomerčného nájmu a vďaka projektu IPRN (International Photography Research Network) sme prestavali priestory archívu a nového pracoviska Domu fotografie.“

Týmto krokom sa zmenou adresy ukončila jedna etapa v živote kultúrnej inštitúcie a začala sa etapa nová. Ďalšie roky pôsobenia Domu fotografie by si vyžadovali nové podrobné zmapovanie v samostatnej práci, určite by tiež stáli za pripomenutie.

Záver

Dom fotografie v Poprade sa od svojho vzniku v roku 1996 systémovo venuje prezentácii súčasnej a historickej fotografie zo Slovenska i zahraničia. Po desiatich rokoch svojho pôsobenia na Slovensku a v zahraničí sa etabloval na ojedinelé špecializované fotografické centrum.

Z prvých fotografických dielní s komornou atmosférou sa Letná fotoškola postupne stáva medzinárodným festivalom, na ktorom sa so záujmom zúčastňuje nielen široká verejnosť, ale aj študenti stredných a vysokých škôl umeleckého zamerania. Každý rok činnosti hovorí o úspechoch zanietených ľudí, ktorým sa podarilo vytvoriť priestor na prezentáciu fotografie, na vzájomne obohacujúce stretnutia fotografov z celého sveta, priestor na vytváranie osobných kontaktov, odovzdávanie profesionálnych skúseností a nadväzovanie spolupráce. Zhrňme aspoň tie hlavné činnosti, na ktoré sa Dom fotografie počas desiatich rokov práce zamerlal.

V roku 1998 sa Dom fotografie stáva Občianskym združením. Od roku 2000 k Letnej fotoškole postupne pribúdali malé mobilné dielne usporiadané štyrikrát do roka. Od roku 1998 v Dome fotografie s riaditeľkou Luciou Benickou budovali archív fotografie v sumáre fyzických a elektronických zložiek autorských a tematických profilov súčasnej fotografie. V roku 2002 v čase ôsmej Letnej fotoškoly sa konala v Dome fotografie medzinárodná konferencia Network. Od roku 2006 sa Dom fotografie stáva centrálnym archívom IPRN projektu vytvoreného na britskej Souderland University. Táto organizácia spájajúca školy, galérie a fotografické inštitúcie si vybrala Dom fotografie ako centrálny archív globálneho projektu, ktorý sa venoval myšlienke medzinárodnej spolupráce a vytvoril priestor na výmenu skúseností fotografov, kurátorov či študentov v oblasti fotografie.

Na prelome rokov 2005 a 2006 sa táto kultúrna inštitúcia Dom fotografie v Poprade, sťahuje do Liptovského Mikuláša. S Galériou Petra Michala Bohúňa spolupracuje Dom fotografie už od roku 2002 pri realizáciách rôznych podujatí v rámci festivalu Letnej fotoškoly. Tu nachádzame aj prvé kroky spolupráce Domu Fotografie v Poprade s Galériou P. M. Bohúňa.

Jedným z viacerých dôvodov, ktoré spôsobili nutnosť zmeniť pôsobisko, bol a stále ostáva nedostatok finančných prostriedkov. Prechodom z komerčného nájmu na nekomerčný sa pre občianske združenie vytvorili výhodnejšie podmienky na stabilizáciu inštitúcie a dlhodobé projekty.

Ďalším dôvodom sťahovania Domu fotografie boli nedostačujúce archívne priestory v Poprade. Rekonštrukciou nevyužitých priestorov a aj vďaka projektu IPRN vznikli v miestach pôvodne slúžiacich reštaurátorskému ateliéru a skladom podstatne väčšie

archívne priestory. Týmto krokom sa pre Dom fotografie rozšírila možnosť budovania samostatnej fotografickej zbierky. Nové pôsobisko Domu fotografie v Liptovskom Mikuláši mu umožní rozvinúť doterajšiu činnosť.

V galérii P. M. Bohúňa získal Dom fotografie v takzvanej malej výstavnej sále svoje nové výstavné priestory s možnosťou celoročnej prevádzky, ktoré boli veľkosťou porovnateľné s priestormi v Poprade. Ďalšie dôvody boli profesionálne. Dom fotografie sídli priamo v priestore galérie a fotografia svojou stálou výstavnou sieňou komunikuje so súčasným a historickým výtvarným umením v Liptovskej galérii P. M. Bohúňa. Vznikol tak ojedinelý druh synergie medzi štátnou a neziskovou organizáciou a zároveň veľká výzva na vytváranie nových projektov. Tu sa začala ďalšia etapa pôsobenia Domu fotografie v Liptovskom Mikuláši.

Lucia Benická: „Vďaka riaditeľke galérie Zuzane Gažíkovej sa nám otvorila cesta k vlastnej zberateľskej činnosti a hlavne k vybudovaniu ojedinelej akvizície súčasnej a historickej fotografie viazanej na Slovensko.“

V piatok 3. marca 2006 v Galérii P. M. Bohúňa slávnostne otvorili nové priestory Domu fotografie a súčasťou slávnostnej ceremónie bolo aj uvedenie výstavy z fotografického projektu Severné Anglicko na severnom Slovensku. Nebol však novinkou a nadväzoval na aktivity Lucie Benickej z roku 1993. V Tatranskej galérii sa v tom čase uskutočnil úspešný projekt s rovnakým názvom, na ktorom sa anglickí autori prezentovali inštaláciami a multimedialnou tvorbou. V tomto roku bola prezentácia autorov predstavená výlučne už len prostredníctvom fotografie.

Spočiatku bolo všetko ľahšie. Záujem ľudí zo zahraničia bol enormný nie len pre fotografické, ale rovnako aj geografické zázemie Domu fotografie. V 90. rokoch bolo Slovensko pre zahraničných partnerov zaujímavou výzvou a mnohí sami vyhľadávali možnosti spolupráce s Domom fotografie.

Ďalšie kontakty vznikali predovšetkým počas zahraničných stáží Lucie Benickej, pri osobných stretnutiach s autormi, na seminároch a prednáškach. Môžeme povedať, že mnohí z nich prijali pozvanie z čistého nadšenia pre fotografiu, dobrej vôle a radosti zo stretnutia s ľuďmi, ktorí žijú fotografiou, ako aj neopakovateľným miestom Popradu pod štípmi Vysokých Tatier. V neposlednom rade ich prilákal aj osobný šarm Lucie Benickej a jej schopnosť nadchnúť ľudí pre účasť na aktivitách, ktoré realizovala. Po svojej prezentácii v rámci Letnej fotoškoly v roku 2000 sa taliansky fotograf Lorenzo Merlo v jednom z rozhovorov vyjadril týmito slovami: „Viem veľa o ťažkostiach, ktoré sú spojené s organizovaním takéhoto podujatia. Je náročné udržať vyrovnaný rozpočet. Ponúkli mi určitú sumu peňazí, ale pokiaľ tu budem, miniem štyrikrát toľko. Ale pretože mám rád Luciu, rád sa rozprávam s mladými fotografmi, rád na Slovensku pobudnem a nie je to dôležité.“

Posledných päť rokov Dom fotografie funguje na odlišnej báze, než na akú boli zvyknutí jeho členovia a široká verejnosť v Poprade. Tam mali zabezpečenú dennú prevádzku, ale takmer od začiatku pôsobenia v Liptovskom Mikuláši musel Dom fotografie z ekonomických dôvodov prejsť na prevádzku časovo obmedzenú. Galéria

Domu fotografie je sprístupnená verejnosti denne mimo nedele a pondelka, ale návštevu archívu a administratívnych priestorov je potrebné ohlásiť vopred. Navonok pôsobí táto organizácia, akoby bola v spiacom režime, ale pod vedením Lucie Benickej a vďaka podpore mnohých subjektov, neziskových aj štátnych inštitúcií, ako aj mediálnych partnerov naďalej uskutočňuje svoje plány. Realizuje nové výstavy, projekty, festival Letná fotoškola, buduje archív a vytvára semináre a konferencie poskytujúce spojenie medzi slovenskými a zahraničnými fotografmi, kurátormi a teoretikmi fotografie. Všetky aktivity boli a sú však závislé od možností finančných zdrojov. Môj prvý osobný kontakt s Luciou Benickou a prvá návšteva popradského Domu fotografie, o ktorom som vtedy už tak veľa počul, bol v roku 1999. Prišiel som si pozrieť záverečnú výstavu prác Letnej fotoškoly v Elektrárni a stretnúť sa s ľuďmi rovnakej krvnej skupiny. Moje očakávania boli vysoké, ale našiel som presne to, v čo som dúfal. Pamätám sa, ako ma pohltila pulzujúca atmosféra, ktorou tam všetci žili celý týždeň a akú som neskôr v Poprade zažil ešte viackrát aj na vlastnej koži. Množstvo vynikajúcich fotografií a koncentrácia ľudí, ktorí mali na tento čas v hlave vymedzený priestor iba pre fotografiu, ma nabíjalo energiou a inšpirovalo k novým výzvam. V roku 2000 som sa bol opäť pozrieť na záverečnej výstave Letnej fotoškoly v Elektrárni a nasť tvorivú atmosféru Popradu.

O dva roky neskôr som sa rozhodol absolvovať jarné dokumentárne fotodielne pod lektorským vedením Jindřicha Štreita a v tom istom roku som návštevu ešte raz zopakoval na Letnej fotoškole v dokumentárnej dielni Tibora Huszára. Ešte pred príchodom do Popradu som mal jednu milú povinnosť a z bratislavského letiska som do Popradu priviezol americkú fotografku a lektorku Ernestine Rubenovou. Všetky tieto skúsenosti vo mne vyvolávali pocit kvalitne stráveného času a odnášal som si pozitívne zážitky, nové skúsenosti a poznatky, a v neposlednom rade sériu dokumentárnych fotografií, ktoré som tam vytvoril.

V ďalších rokoch som ešte niekoľkokrát navštívil dielňu Jindřicha Štreita. Bol to zakaždým naozaj niekoľkodenný maratón plný tvorby a nových informácií, presne, ako sa vyjadrila pri našom stretnutí Lucia Benická. Neskôr som sa často zastavil v Dome fotografie v Poprade na Námestí sv. Egídia len tak, keď som išiel okolo z ciest, aby som si pozrel práve prebiehajúcu výstavu, pozdravil Luciu, či len nasal atmosféru miesta, kde cítiť, že ľudia žijú s fotografiou.

Táto práca sumarizuje desaťročné obdobie pôsobenia Domu fotografie v Poprade a poukazuje na množstvo aktivít, ktoré vznikli počas tejto etapy vďaka úsiliu zakladateľky a riaditeľky Lucii Benickej, bez ktorej entuziazmu a zánietenia by to určite nebolo možné. Ukončením pôsobenia Domu fotografie v Poprade sa začala nová etapa, v priestoroch galérie Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši. Verím, že napriek nepriaznivým ekonomickým podmienkam a obmedzeným možnostiam na získavanie finančných zdrojov, sa režim Domu fotografie, ktorým v súčasnosti dýcha, opäť prebudí do aktívneho kolobehu typického z popradského obdobia – i keď v inej dobe a na inom mieste.

Životopis

LUCIA BENICKÁ

nar. 4.septembra 1963 v Michalovciach

VZDELANIE / ŠTIPENDIA, STÁŽE / CENY / CLENSTVÁ

- 1978-1982 Gymnázium P. Horova v Michalovciach
- 1982-1987 Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta / katedra Dejín umenia a estetiky, titul: Mgr. (Magister umenia)
- 1991 Štipendium Slovenského fondu výtvarných umení. Publikácia: Súčasná slovenská fotografia.
- Od r. 1992 Členka Zväzu slovenských novinárov ako voľná publicistka.
- 1992 Štipendium Britskej rady na profesionálnu krátkodobú stáž vo Veľkej Británii so zameraním na manažment galérií a múzeí a súčasnú britskú fotografickú scénu.
- 1993 Cena Martina Benku Zväzu slovenských výtvarných umelcov za najlepší kurátorský projekt v r.1993 (Severné Anglicko na severnom Slovensku).
- 1993-1994 Polročná stáž vo Veľkej Británii / štúdium angličtiny na Kirby College v Middlesbrough. Výskum súčasnej britskej fotografie, spolupráca s galériou fotografie Photofusion v Londýne. Odborná príprava a manažment výmenného slovensko-britského projektu „Generácia 60 & Komunikácie“.
- 1994 Štipendium SCCA (Sorosove centrum súčasného umenia) pre krátkodobú stáž v Poľsku so zameraním na galerijnú a muzeálnu prax a súčasnú fotografiu.
- Štipendium Ministerstva kultúry SR pre študijný pobyt v Španielsku (Madrid, Barcelona) so zameraním na súčasné fotografiu, fotografické inštitúcie a festival Primavera.
- 1996-1997 Fulbrightove štipendium (USA) / 12 mesiacov: výskum o súčasnej fotografii pri Múzeu súčasnej fotografie v Chicagu, non-kreditné štúdium manažmentu umenia a dejín fotografie na Columbia College v Chicagu.
- 1996,1998
- 2002,2006 Študijný pobyt na medzinárodnom festival FOTOFEST v Houstone, USA – kurátorka výstavy súčasnej slovenskej fotografie, odborné konzultácie portfólií
- 2000-2002 Štipendium SCCA (Sorosove centrum súčasného umenia) pre krátkodobé stáže v Poľsku (Wroclaw, Poznan), v Bulharsku (Sofia, Veliko Tarnovo, Plovdiv), v Rusku (Petrohrad, Moskva) a v Lotyšsku (Riga) so zameraním na muzeálnu a galerijnú prax a oblasť súčasnej fotografie.
- 2000-2002 Štipendium Britskej rady pre realizáciu krátkodobých pobytov vo Veľkej Británii s cieľom prípravy projektov medzinárodnej výmeny a výskumu rozvoja umeleckých neziskových organizácií v spolupráci s galériou Photofusion v Londýne.
- 2005 Fulbrightove štipendium (USA) / 6 mesiacov: výskum o súčasnej fotografii pri San Diego City College v San Diegu, výskumné pobyty v Kalifornii (Los Angeles), v Arizone (Tucson), v Novom Mexiku (Albuquerque, Santa Fe), v Texase (Austin, Houston).

PRACOVNÉ / PROFESIONÁLNE SKÚSENOSTI

- 1987 – 1992 Kurátorka umenia / zbierok a výstav – Galéria umelcov Spiša v Spišskej Novej Vsi. Profesionálna oblasť: kurátorská práca v oblasti súčasného umenia a fotografie, evidencia a dokumentácia zbierok, príprava a realizácia výstav, publikačná a edukatívna činnosť. Výber z realizovaných projektov v Galérii umelcov Spiša:
- 1989 Kurátorka a manažérka národného projektu “1 / sympóziu mladých slovenských kunsthistorikov, kritikov a publicistov” (semináre, workshopy, performance, výstavy, video a film-projekcie).
- 1990 Kurátorka a manažérka národného projektu “2 / sympóziu mladých slovenských kunsthistorikov, kritikov a publicistov” (retrospektíva témy: české a slovenské umenie 60. rokov).
- 1992 Voľná publicistika pre slovenské časopisy o umení (Profil, Kultúrny život, Výtvarný život, denníky) a so Slovenským rozhlasom

- 1993-1996 Kurátorka umenia a fotografie, manažérka projektov – Tatranská galéria v Poprade.
 Profesionálna oblasť: súčasné mix-mediálne umenie, fotografia a medzinárodné výmenné projekty vrátane umeleckých stáží. Počas uvedeného obdobia príprava a realizácia cez 30 výstav, výmenných a putovných programov, vrátane publikovania cca 10 katalógov.
- 1994-1996 Lektorka dejín súčasnej fotografie pre fotografický odbor VŠVU / Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave.
- 1992-1995 Scenáre a spolupráca na réžii filmov o umení a fotografii pre Slovenskú televíziu a produkčnú spoločnosť Monarch v Bratislave.
- 1996-2002 Kurátorka Domu fotografie pri Tatranskej galérii v Poprade. Zakladateľka špecializovaného fotografického oddelenia Tatranskej galérie a projektové manažérka Domu fotografie. Profesionálna oblasť: kurátorská práca v oblasti súčasnej fotografie, príprava a realizácia medzinárodných výmenných projektov, festival Letná fotoškola, výstav, dokumentácie a archivácie, publikačnej a edičnej činnosti. Práca v oblasti manažmentu umenia, plánovania a s ľudskými zdrojmi, ako aj v oblasti prípravy a realizácie financovania projektov (komerčným, materiálny sponsoring a granty)
- od 1996 Organizátorka a kurátorka medzinárodného festivalu Letná fotoškola Domu fotografie (každoročný projekt, v r.2011 – 15. ročník): výstavy, medzinárodné semináre, workshopy, edičná a publikačná činnosť.
- 1998 Zakladateľka občianskeho združenia Dom fotografie v Poprade.
- 2000-2002 Volná publicistika pre umelecký mesačník ROMBOID.
- od r. 2002 Riaditeľka a kurátorka Domu fotografie v Poprade / SZČO. Profesionálna oblasť: kurátorská práca v oblasti súčasnej fotografie a vedenie DF.
- 2002-2007 Kurátorka, koordinátorka a projektová manažérka projektu medzinárodnej výmeny „Changing Faces“ pri Dome fotografie v rámci programu Culture 2000. Profesionálna oblasť: kurátorka slovenskej časti projektu v oblasti prípravy a realizácie výstav, medzinárodnej umeleckej výmeny a stáží, odbornej prípravy a realizácie seminárov a konferencie. Práca s ľudskými zdrojmi, manažérska práca v oblasti prípravy spolufinancovania projektu. Publikačná a vydavateľská činnosť: katalógy projektu.
- od r.2005 Riaditeľka a kurátorka Domu fotografie, o.z. / SZČO v nových priestoroch v Liptovskej galérii P.M. Bohúňa v Liptovskom Mikuláši.
- 2002-2007 Kurátorka, koordinátorka a projektová manažérka projektu medzinárodnej výmeny „SETSE / Seeing Europe Through the Eyes of Stranger“, pri Dome fotografie v rámci programu Culture 2007. Profesionálna oblasť: kurátorka slovenskej časti projektu v oblasti prípravy a realizácie výstav, medzinárodnej umeleckej výmeny a stáží, odbornej prípravy a realizácie sympózia, účasť na sprievodných medzinárodných podujatiach. Práca s ľudskými zdrojmi, manažérska práca v oblasti prípravy spolufinancovania projektu.
- 2008-2009 Odborný výskum na Katedre umenia a vizuálnych médií pri TUKE v Košiciach. Profesionálna oblasť: kurátorská práca v oblasti súčasnej fotografie, príprava a realizácia výstavy a sprievodného katalógu študentských prác, publikácia: Self Identity, vydavateľ: Dom fotografie v spolupráci s TUKE.
- Od r. 2008 Lektorka dejín súčasnej fotografie pre fotografický odbor KSA / Krakowskej umeleckej školy v Krakove, Poľsko.
- Od r. 2009 Kurátorka súčasného umenia a fotografie pri Východoslovenskej galérii v Košiciach (máj – august 2009). Profesionálna oblasť: kurátorská práca súčasného umenia, príprava podkladov pre realizáciu novej koncepcie galérie, dramaturgia projektov v spolupráci s vedením VSG, príprava výstav fotografie a sprievodných seminárov v spolupráci s Domom fotografie.
- Od r. 2011 Riaditeľka Galérie umelcov Spiša v Spišskej Novej Vsi.

Publikácie

Andrej Bán, Pútnici

Vydané Domom fotografie a Tatranskou galériou, 1996

Jaro Sýkora, Ľudský príbeh

Vydané Domom fotografie a Tatranskou galériou, 1996

Alexander Luczy, Fotomontáže

Vydané Domom fotografie a Tatranskou galériou, 1999

Pavol Breier, Slovensko

Vydané Domom fotografie, 2000

Pavol Breier, Fotografie

Vydané Slovartom Bratislava a Domom fotografie, 2000

Robo Kočan, Svetlom do tmy

Vydané Domom fotografie, 2000

Peter Župník, Malé veľke veci

Vydané Domom fotografie, 2001

Slonensko očami dokumentárnych fotografov

Andrej Bán, Pavol Breier, Alan Hyža, Jaro Sýkora, Jozef Ondzik, Martin Marenčín, Lucia Nimcová, Martin Kollár
Vydané Domom fotografie, 2002

Miro Zeman, Impresie

Vydané Domom fotografie, 2003

Judita Csáderová, Prelínanie

Vydané Domom fotografie, 2004

Križovatky nápadov

Vydané Domom fotografie, 2005

Zoznam výstav

ROK 1996

W. H. TALBOT : FOTOGRAFIE

z cyklu Začiatky média, v spolupráci s The British Council v Bratislave.
16. 3. 1996 – 7. 4. 1996

ANDREJ BÁN : PÚTNICI

cyklus Slovenská dokumentárna fotografia-
profilová výstava mladého fotografa,
ktorá zaznamenáva katolícku púť na
Slovensku od r. 1990.

kurátorka: Mgr. Lucia Benická, DF TG
14. 4. 1996 – 6. 5. 1996

BIBI CALDERAROVÁ: PORTRÉTY POD VODOU

výstava argentínskej fotografky, spojená
s výstavou detí o deťoch
v spolupráci s Nadáciou FOTOFO Bratislava
a Alfonsom Calderarom (Argentína / USA).
9. 5. 1996 – 16. 6. 1996

JOZEF ČESLA: TATRY TROCHU INAK

monumentálne krajinárske impresie
v spolupráci s Galériou umelcov Spiša
v Spišskej Novej Vsi.

kurátorka: Mgr. Lucia Benická DF TG
21. 6. 1996 – 21. 7. 1996

JARO SÝKORA: ĽUDSKÝ PRÍBEH

cyklus Slovenská dokumentárna fotografia –
premiéra subjektívneho dokumentu zo života
starých ľudí na Orave

v spolupráci s Galériou P. M. Bohúňa
v Liptovskom Mikuláši.

kurátorka: Mgr. Lucia Benická, DF TG
25. 7. 1996 – 25. 8. 1996

MIRO ZEMAN: IMPRESIE

z cyklu Región – výtvarná fotografia; prvá
profilová výstava mladého popradského
fotografa

kurátorka: Mgr. Lucia Benická, DF TG
30. 8. 1996 – 29. 9. 1996

ALEXANDER LUCZY: MONTÁŽE

cyklus Hory vo fotografii; profilová výstava
montáží s aktuálnymi ekologickými
posolstvami

kurátorka: Mgr. Lucia Benická, DF TG
11. 10. 1996 – 3. 11. 1996

MIŠO SUCHÝ: NEPSÍ ŽIVOT AMERICKÉHO VÝSTAVNÉHO PSA

fotografický dokument o ľuďoch a psoch so
sprievodnou videoprojekciou rovnomenného
filmu

kurátorka: Mgr. Lucia Benická, DF TG
7. 11. 1996 – 8. 12. 1996

JOHN KIPPIN: FUTURELAND

subjektívny dokument z industriálnej britskej
krajiny

v rámci projektu Severné Anglicko na
severnom Slovensku.

kurátorka: Mgr. Jitka Haaková, TG
12. 12. 1996 – 12. 1. 1997

ROK 1997

JOHN KIPPIN: FUTURELAND

subjektívny dokument z industriálnej britskej
krajiny

v rámci projektu Severné Anglicko na
severnom Slovensku.

kurátorka: Mgr. Jitka Haaková, TG
12. 12. 1996 – 12. 1. 1997

MARIE ZAVADILOVÁ: SVIETIM VLASTNÝM SVETLOM

z cyklu História fotografie

premiéra zriedkavo prezentovanej
dokumentárnej fotografickej tvorby
fotografky – samouka z Moravských kopaníc
20. a 30. rokov.

kurátori: Mgr. Lucia Benická, Mgr. Robo Kočan
16. 1. 1997 – 2. 3. 1997

MLADÁ SLOVENSKÁ FOTOGRAFIA

cyklus Nové mená; jediná slovenská repríza
výstavy Pražského domu fotografie,
uvádzajúca nových absolventov fotografie
VŠVU: Roba Kočana, Laury Meškovej, Tibora
Takácsa, Martina Tisa, Mariana Vlašiča
kurátor: PhDr. Václav Macek

6. 3. 1997 – 11. 5. 1997

GENERÁCIA 60 – PREKOP, VARGA, ŽUPNÍK

cyklus Slovenská nová vlna – po premiére v r.
1995 v galérii PHOTOPHUSION v Londýne,
prezentácia inscenovanej fotografie troch
výrazných osobností súčasnej fotografickej
scény

v rámci 25. výročia založenia ŠUV v Košiciach.
kurátorka: Mgr. Lucia Benická, DF TG
15. 5. 1997 – 6. 7. 1997

MIRO ŠVOLÍK

z cyklu Slovenská nová vlna – samostatná
prezentácia posledných prác jedného
z najpopulárnejších autorov svojej generácie –
v spolupráci s Múzeom V. Löfflera v Košiciach
kurátor: PhDr. Vladimír Beskid

10. 7. 1997 – 24. 8. 1997

MARTIN MARTINČEK: AKO SA KRÚTI SVET

cyklus Osobnosti slovenskej scény – výstava
tvorby klasika slovenskej fotografie zo zbierok
Galérie P. M. Bohúňa v Liptovskom Mikuláši
kurátorka: PhDr. Zuzana Gažíková
28. 8. 1997 – 5. 10. 1997

BRATSTVO

posledné práce českej umeleckej skupiny,
pracujúcej v oblasti hudby, fotografie
a výtvarného umenia

v spolupráci so ŠG v Banskej Bystrici
kurátorka: PhDr. Alena Vrbánová

9. 10. 1997 – 16. 11. 1997

BILLY NAME: Z FACTORY ANDY WARHOLA

cyklus Osobnosti svetovej fotografie – výstava
zobrazujúca atmosféru Továrne kráľa pop-artu
a 90. roky doznievajúceho warholizmu
v spolupráci s Múzeom A. Warhola
20. 11. 1997 – 10. 1. 1998

ROK 1998

BILLY NAME: Z FACTORY ANDY WARHOLA

cyklus Osobnosti svetovej fotografie
výstava zobrazujúca atmosféru Továrne
kráľa pop-artu a 90. roky doznievajúceho
warholizmu

v spolupráci s Múzeom A. Warhola
20. 11. 1997 – 10. 1. 1998

TIBOR HONTY

cyklus Slovenská fotografická moderna
nevystavovaná a nepublikovaná časť tvorby
významného slovenského fotografa (1907 –
1968),

známeho fotografiami diel historického
i moderného sochárstva, ktorý žil a pôsobil
v Prahe

kurátor: Mgr. Jozef Ridilla
15. 1. 1998 – 15. 3. 1998

ATELIÉR GUSZTÁV MATZ A SPOL.

cyklus História fotografie – Spišský
piktorializmus

atelier Gustáva Matza a spol. pôsobil v prvej
polovici storočia v Spišskej Novej Vsi.

Výstava, dokumentujúca produkciu tohto
ústavu kópiami pôvodných negatívov,
je výsledkom výskumu teoretickej časti
diplomovej práce fotografa Petra Župníka
v spolupráci s nadáciou FOTOFO
19. 3. 1998 – 17. 5. 1998

TVÁROU V TVÁR KONCU STOROČIA

výstava piatich českých fotografov,

reflektujúcich svojou tvorbou atmosféru blížiaceho sa konca storočia – autori: Jiří David, Václav Jirásek, Viktor Kolář, Ivan Pinkava a Jindřich Štreit – v spolupráci s Moravskou galériou v Brne, MZV ČR a popradskou regionálnou organizáciou Českého spolku na Slovensku
kurátor: PhDr. Antonín Dufek
21. 5. 1998 – 28. 6. 1998

TROCHU VIAC O LÁSKE – SÚČASNÁ RUSKÁ FOTOGRAFIA

z cyklu Súčasná východoeurópska fotografia
prezentácia umeleckej fotografie súčasného Ruska, premiérový projekt v rámci Letnej fotoškoly Domu fotografie
kurátorka: Tatjana Salzirnová, Moskva
2. 7. 1998 – 13. 9. 1998

CECIL BEATON: SVETÁCKY FOTOGRAF

prehľad tvorby jednej z najvýznamnejších osobností súčasnej svetovej fotografie
výstava usporiadaná v spolupráci s Britskou radou v Bratislave
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
17. 9. 1998 – 1. 11. 1998

NOVÉ MENÁ SÚČASNEJ SLOVENSKEJ DOKUMENTÁRNEJ FOTOGRAFIE

z cyklu Nové mená v slovenskej fotografii
prezentácia troch projektov slovenských dokumentaristov:
Ondžik/Leňo – projekt Ruský potok, Ľubomír Groch – novinársky projekt Ľudia v dave, Martin Kollár – výber dokumentárnych prác
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
5. 11. 1998 – 7. 2. 1999

ROK 1999

NOVÉ MENÁ V SÚČASNEJ SLOVENSKEJ DOKUMENTÁRNEJ FOTOGRAFII

z cyklu Nové mená v slovenskej fotografii
prezentácia troch projektov slovenských dokumentaristov:
Ondžik/Leňo – projekt Ruský potok, Ľubomír Groch – novinársky projekt Ľudia v dave, Martin Kollár, výber dokumentárnych prác
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
5. 11. 1998 – 7. 2. 1999

VLADO ELIÁŠ, JANA SZÜCZOVÁ, VIKTOR KOPASZ

z cyklu Nové mená v slovenskej výtvarnej fotografii
premiéra výstavy z oblasti digitálnej fotografie, subjektívneho dokumentu a inscenovanej fotografie
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
11. 2. 1999 – 28. 3. 1999

MARTIN PARR: COMMON SENSE

z cyklu Osobnosti svetovej fotografii

globálny projekt jedného z najvýznamnejších britských dokumentaristov v spolupráci s agentúrou MAGNUM v Londýne a Britskou radou v Bratislave
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
4. 1999 – 9. 5. 1999

PAVOL BREIER: FOTOGRAFIE

z cyklu Slovenská dokumentárna fotografia
výstava z troch dekád tvorby, prezentujúca dva tematické okruhy: Slovensko a Áziu
premiérová výstava v spolupráci s Oravskou galériou (Dolný Kubín), Galériou umelcov Spiša (Spišská Nová Ves) a Štátnou galériou (Banská Bystrica)
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
14. 5. 1999 – 27. 6. 1999

VZŤAHY / RELATIONS – NOVÉ TRENDY V SÚČASNEJ POĽSKEJ FOTOGRAFII

z cyklu Súčasná východoeurópska fotografia
premiérová prezentácia súčasnej poľskej fotografie v rámci IV. ročníka Letnej fotoškoly DF
kurátor: Marek Grygiel, PL
7. 1999 – 12. 9. 1999

CRAIG BARBER: CAMERA OBSCURA

profilová výstava súčasného amerického fotografa, používajúceho techniku camery obscura v spolupráci s Oravskou galériou v Dolnom Kubíne
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
17. 9. 1999 – 14. 11. 1999

O SEBE – NAĎA ROVDEROVÁ, LUCIA NIMCOVÁ

z cyklu Nové mená v slovenskej fotografii – Súčasné slovenské fotografky
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
19. 11. 1999 – 30. 1. 2000

ROK 2000

O SEBE – NAĎA ROVDEROVÁ, LUCIA NIMCOVÁ

z cyklu Nové mená v slovenskej fotografii – Súčasné slovenské fotografky
kurátorka: Lucia Benická
19. 11. 1999 – 30. 1. 2000

ĽUBO STACHO: DUCHOVNÁ CESTA

profilová výstava z cyklu Osobnosti súčasnej slovenskej fotografie
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
16. 3. 2000 – 23. 4. 2000

VIKTORIÁNSKA FOTOGRAFIA: LEWIS CARROLL

z cyklu História fotografie
v spolupráci s Britskou radou v Bratislave – fotografie autora Alenky v ríši divov vo výbere Rogera Taylora
27. 4. 2000 – 10. 6. 2000

DIĚŤA OBJEKTÍVOM 1870-1950

z cyklu Slovenská historická fotografia
ateliérové portréty detí vo forme vizitkových, kabinetných a volných prác vo výbere zo zbierok Východoslovenského múzea v Košiciach a súkromných zbierok
kurátorka: Kristína Rybárová
23. 6. 2000 – 9. 7. 2000

PRIANIA – TRENDY V SÚČASNEJ MAĎARSKEJ FOTOGRAFII

z cyklu Súčasná východoeurópska fotografia
v spolupráci s galériou VINTAGE v Budapešti
v rámci Letnej fotoškoly DF
kurátor: Tibor Szucs
13. 7. 2000 – 15. 8. 2000

ROBO KOČAN

profilová výstava z cyklu Osobnosti slovenskej fotografie v spolupráci so Štátnou galériou v Banskej Bystrici
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
17. 8. 2000 – 30. 9. 2000

ANDRÉ GELPKE

z cyklu Osobnosti svetovej fotografie
kritický pohľad na Nemecko 80. rokov
v spolupráci s Goetheho inštitútom v Bratislave
4. 10. 2000 – 5. 11. 2000

JIŘÍ CHMELAŘ: FOTOGRAFICKÉ KOLÁŽE

z cyklu Osobnosti svetovej fotografie
profilový výber francúzskeho autora českého pôvodu
v spolupráci s Francúzskym inštitútom v Bratislave
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
7. 11. 2000 – 10. 12. 2000

MARKÉTA LUSKAČOVÁ: NEZABUDNUTEĽNÍ NEZNÁMI – DETI 1968 – 1998

z cyklu Osobnosti svetovej fotografie – v spolupráci s Britskou radou v Bratislave
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
14. 12. 2000 – 4. 2. 2001

ROK 2001

MARKÉTA LUSKAČOVÁ: NEZABUDNUTEĽNÍ NEZNÁMI – DETI 1968 – 1998

z cyklu Osobnosti svetovej fotografie – v spolupráci s Britskou radou v Bratislave
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
14. 12. 2000 – 4. 2. 2001

MICHAL KERN: ATELIÉR V PRÍRODE

z cyklu Osobnosti slovenskej výtvarnej fotografie
výber z konceptuálnej tvorby v spolupráci s GPMB, Liptovský Mikuláš
kurátor: Dr. Karol Maliňák
8. 2. 2001 – 25. 3. 2001

ALAN HYŽA: RÍŠA ZLA

z cyklu Slovenská dokumentárna fotografia z tvorby reportéra slovenského týždenníka Plus 7 dní o krajinách bývalého Sovietskeho zväzu

kurátorka: Mgr. Lucia Benická
29. 3. 2001 – 13. 5. 2001

ELFI FRÖHLICH: FOTOGRAFIE

z cyklu Osobnosti súčasnej svetovej fotografie – inscenovaná autenticita – v spolupráci s Goetheho inštitútom v Bratislave v rámci projektu Fotodielne DF na tému architektúra

17. 5. 2001 – 24. 6. 2001

ID 2000: BORIS MISSIRKOV – GEORGI BOGDANOV

z cyklu Súčasná východoeurópska fotografia – BULHARSKO

projekt v rámci VI. ročníka Letnej fotografickej školy Domu fotografie 2001
kurátor: Boris Missirkov, Sofia – BG
6. 7. 2001 – 9. 9. 2001

KRAJINA OBJEKTÍVOM 1870-1930

z cyklu Historická fotografia na Slovensku prierez krajinárskej fotografie zo zbierok súkromných a Východoslovenského múzea v Košiciach

kurátorka: Kristína Rybárová, Košice
13. 9. 2001 – 4. 11. 2001

PETER ŽUPNÍK – MALÉ VEĽKÉ VECI

z cyklu Súčasná slovenská fotografia – profilová výstava významného slovenského fotografa

v rámci projektu Fotodielne Domu fotografie na tému Zátišie / Krajina
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
8. 11. 2001 – 27. 1. 2002

ROK 2002**PETER ŽUPNÍK – MALÉ VEĽKÉ VECI**

z cyklu Súčasná slovenská fotografia – profilová výstava významného slovenského fotografa

v rámci projektu Fotodielne Domu fotografie na tému Zátišie / Krajina
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
8. 11. 2001 – 27. 1. 2002

MARTIN KOLLÁR: SLOVENSKO 2001 – OBRAZOVÁ SPRÁVA O STAVE KRAJINY

ojedinelý dokumentárny záznam súčasnej slovenskej reality vznikol v spolupráci s Inštitútom pre verejné otázky Bratislava ako súčasť jeho projektu

kurátorka: Mgr. Lucia Benická
31. 1. 2002 – 31. 3. 2002

HEINZ CIBULKA: SUSEDOVA ZÁHRADA

konceptuálna fotografia významného rakúskeho autora

metaforické sekvencie z cesty za poznávaním susednej slovenskej krajiny v spolupráci s Rakúskym kultúrnym inštitútom v Bratislave

4. 4. 2002 – 19. 5. 2002

PORTRÉT OBJEKTÍVOM 1850–1930

výber dobových portrétnych fotografií z produkcie slovenských ateliérov v rámci cyklu DF Historická fotografia
kurátorky: Kristína Rybárová, Kristína Markušová

23. 5. 2002 – 30. 6. 2002

MADAME YEVONDE: BUĎ SÁM SEBOU ALEBO UMRI

experimentálna farebná fotografia z obdobia 30. rokov v žánroch reklamnej, dokumentárnej, portrétnej a vo fotografii zátišia

v spolupráci s Britskou radou v Bratislave
kurátor: Brett Rogers, Londýn
4. 7. 2002 – 8. 9. 2002

JOZEF KLAMÁR: NOVINÁRSKA FOTOGRAFIA

slovenská premiéra tvorby fotografa agentúry Reuters – výstava v rámci Letnej fotografickej školy DF 2002

kurátorka: Mgr. Lucia Benická
6. 7. 2002 – 3. 8. 2002

HORY VO FOTOGRAFII

hľadanie „inej“ krajiny – rôznosť prístupov k výtvarnému zobrazeniu vysokohorskej krajiny

v rámci X. ročníka Medzinárodného festivalu horských filmov v Poprade v spolupráci s MOK v Nowom Targu – Poľsko
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
12. 9. 2002 – 17. 11. 2002

MICHAEL BÜHLER: LYRIKA

fotografická poézia, obrazové reflexie švajčiarskeho fotografa.

kurátorka: Mgr. Lucia Benická
21. 11. 2002 – 9. 1. 2003

ROK 2003**VILIAM MALÍK: OBRAZOVÁ TÚRA ŽIVOTOM**

profilová výstava v rámci cyklu Osobnosti slovenskej fotografie prehodnocujúca sedem dekád tvorby nestora slovenskej fotografie
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
9. 1. 2003 – 23. 2. 2003

TAJOMSTVO NOCI

z cyklu tematických výstav súčasnej slovenskej fotografickej tvorby

hľadanie tajomstiev, symbolov a snov vo fotografii noci v oblasti výtvarnej a dokumentárnej fotografie: Ian Wiblin (VB), Jirka Petera (CZ), Naďa Rovderová, Jana Šebestová, Jana Szücsová, Peter Župník,

Robo Kočan, Kamil Varga, Lucia Nimcová
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
27. 2. 2003 – 6. 4. 2003

STEFAN LIEWEHR: FLORIDA V OTTAKARINGU

z cyklu dokumentárna fotografia je výstava rakúskeho autora založená na mýte Harley Davidsona v rakúskych večerných podnikoch v spolupráci s Rakúskym kultúrnym fórom v Bratislave

10. 4. 2003 – 18. 5. 2003

ONA A JEJ SRDCE

z cyklu Súčasná ženská fotografia na Slovensku:

Jana Hojstričová, Ria Kmetová, Dominika Ličková, Lucia Nimcová, Dorota Sadovská, Silvia Saparová, Erika Trnková
kurátorka: Bohunka Kokleszová
22. 5. 2003 – 22. 6. 2003

INÁ KRAJINA – z cyklu tematických výstav súčasnej slovenskej fotografickej tvorby

hľadanie metafory krajiny v stredoeurópskom fotografickom výtvarnom prejave
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
22. 6. 2003 – 14. 9. 2003

SLOVENSKO OBJEKTÍVOM DOKUMENTÁRNÝCH FOTOGRAFOV

z cyklu Dokumentárna fotografia je výstava, ktorá reprezentovala Slovensko v Kanade, Taliansku, Fínsku a Rusku ilustruje dokumentárnu tvorbu od tradičných až po nekonvenčné prístupy v dielach Pavla Breiera, Jara Sýkoru, Andreja Bána, Alana Hyžu, Jozefa Ondzika, Martina Marenčina, Martina Kollára a Lucie Nimcovej
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
18. 9. 2003 – 26. 10. 2003

SÚČASNÁ FÍNSKA FOTOGRAFIA

z cyklu Súčasná svetová fotografia – významné osobnosti súčasnej fínskej fotografie v stredoeurópskej premiére: Marja Pirilä, Veli Granö, Sanni Seppo, Kati Koivikko, Pekka Turunen, Jaakko Heikkilä – v spolupráci so South Carelia Polytechnic – Imatra, Fínsko
kurátorka: Paivi Eronen, FIN
30. 10. 2003 – 14. 12. 2003

PROSÍM, USMEJTE SA !

v rámci cyklu Historická fotografia – výtvarná a dokumentárna fotografia inšpirovaná berlínskym ateliérom Mathesie v spolupráci s Goetheho inštitútom v Bratislave
18. 12. 2003 – 15. 2. 2004

ROK 2004**PROSÍM, USMEJTE SA !**

v rámci cyklu Historická fotografia – výtvarná

a dokumentárna fotografia inšpirovaná berlínskym ateliérom Mathesie v spolupráci s Goetheho inštitútom v Bratislave
18. 12. 2003 – 15. 2. 2004

JOEL MEYEROWITZ: GROUND ZERO

z cyklu Súčasná svetová fotografia dvojčky po 11. septembri 2001 objektívom významného amerického fotografa v spolupráci s Velvyslanectvom USA v Bratislave
19. 2. 2004 – 28. 3. 2004

VLADO ELIÁŠ: PODSVET

v rámci cyklu Súčasná slovenská fotografia profil slovenského fotografa so zameraním na digitálnu fotografickú inštaláciu
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
1. 4. 2004 – 9. 5. 2004

SÚČASNÁ MAĎARSKÁ FOTOGRAFIA TAMÁS NAGY, ANDRÁS HAJDÚ, ÁGNES SZABICS, LÁSZLÓ ZÖLD

v rámci cyklu Východoeurópska fotografia výber z diel štípendistov umeleckej fotografie Józsefa Pécsiho v spolupráci s Maďarským kultúrnym inštitútom v Bratislave
kurátor: Zsolt Petrányi, Budapešť – Maďarsko
13. 5. 2004 – 20. 6. 2004

HĽADANIE

MARTIN ČREP, PETER BURDA, TOMÁŠ AGÁT BLONSKI, KATKA PRAČKOVÁ PETER JAVORÍK, PAVEL SMEJKAL
z cyklu nové mená v súčasnej slovenskej fotografii:

VODA

hľadanie metafory vody v európskom výtvarnom prejave v rámci Letnej fotoškoly DF
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
24. 6. 2004 – 1. 8. 2004

SÚČASNÁ RAKÚSKA FOTOGRAFIA: ALIEN PRODUCTIONS

z cyklu Súčasná fotografia vystavujú Martin Breindl/Nobert Math/ Andrea Sodomka), Renate Bertlmann, Christa Biedermann, Sabine Bitter/Helmut Weber, Joerg Burger, Peter Dressler, Leo Kandl, Rudolf Schwarzkogler Klaus Stattmann, Herwig Turk v spolupráci s FLUSS-NÖ Fotoinitiative a Rakúskym kultúrnym fórom v Bratislave
kurátor: Heinz Cibulka, Rakúsko
5. 8. 2004 – 19. 9. 2004

JUDITA CSÁDEROVÁ: PRELÍNANIE

v rámci cyklu Osobnosti slovenskej fotografie premiérový profil významnej slovenskej fotografky
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
23. 9. 2004 – 31. 10. 2004

SOODY SHARIFI: MIXIATÚRY / MOSLIMSKÉ TÍNEĎERKY

z cyklu DF The Best from Fotofest profil iránskej fotografky, žijúcej v USA v spolupráci s Velvyslanectvom USA v Bratislave a autorkou
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
4. 11. 2004 – 12. 12. 2004

CROSSROADS FOR IDEAS / KRIŽOVATKY NÁPADOV

Robo Kočan – Lisa Davis, Silvia Saporová & Martin Varholík – Nigel Davidson, Tomáš AGAT Blonski – Catriona Grant
výstupy slovensko-britského rezidenčného projektu v spolupráci s Velvyslanectvom VB a Britskou radou v Bratislave, Sunderland University, Glamorgan College a Edinburgh College of art
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
16. 12. 2004 – 13. 2. 2005

ROK 2005

CROSSROADS FOR IDEAS / KRIŽOVATKY NÁPADOV

Robo Kočan – Lisa Davis, Silvia Saporová & Martin Varholík – Nigel Davidson, Tomáš AGAT Blonski – Catriona Grant
výstupy slovensko-britského rezidenčného projektu v spolupráci s Velvyslanectvom VB a Britskou radou v Bratislave, Sunderland University, Glamorgan College a Edinburgh College of art
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
16. 12. 2004 – 13. 2. 2005

ELLIOT ROSS: YEHUDHITH

z cyklu DF The Best from Fotofest – projekt amerického fotografa nekonvenčná interpretácia holocaustu cez portréty súdobých židovských žien; výstava spojená s prezentáciou rovnomennej autorskej publikácie – v spolupráci s autorom
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
17. 2. 2005 – 3. 4. 2005

PETER JANÁČIK

v rámci série projektov DF Mladá slovenská fotografia profilová výstava slovenského fotografa v spolupráci so Štátnou galériou v Banskej Bystrici
kurátorka: Dr. Alena Vrbanová
17. 4. 2005 – 15. 5. 2005

JIŘÍ ŠIGUT: ZÁZNAMY / RECORDS

profilová výstava českého fotografa v rámci série projektov DF Latentný obraz súčasť projektu DF – výstavný NETWORK s fotografickou galériou FIDUCIA v Ostrave
kurátori: Roman Polášek a Martin Popelář
19. 5. 2005 – 26. 6. 2005

MINNA PYYHKALA: HI DIE

z cyklu DF Nové mená v súčasnej fotografii výstava fínskej autorky, žijúcej v Prahe
kurátorka: Mgr. Lucia Benická, Jitka Haaková
30. 6. 2005 – 31. 7. 2005

FOTOGRAFIA AKO MAĽBA

Monika HURŇANSKÁ – Zvečneniny, Marcela KUPČÍKOVÁ : Slovensko – Malý ostrov
Zuzana HRIVŇÁKOVÁ Súkromné výskumy, Zuzana SMOLEŇOVÁ – Cestou v rámci cyklu DF Nové mená v súčasnej slovenskej fotografii projekt ako súčasť 10. ročníka Letnej fotoškoly DF
kurátorky: Mgr. Lucia Benická, Anna Maximová
4. 8. 2005 – 18. 9. 2005

FOTOGRAFIA AKO MAĽBA: VÍTA KREJČÍ – ODTLAČKY INTUÍCIE

v rámci cyklu DF Latentný obraz – fotografické grafiky českého autora projekt je súčasťou 10. ročníka Letnej fotoškoly DF
kurátorka: Mgr. Lucia Benická
22. 9. 2005 – 2. 12. 2005

CIGÁNI V STARÝCH POHĽADNICIACH JOZEF KOLARČÍK – FINTICKÝ: CIGÁNI

v rámci cyklu DF Historická fotografia premiérová prezentácia diela Jozefa Kolarčíka zo zbierok Krajského múzea v Prešove a výber pohľadníc zo zbierok Múzea Rómskej kultúry v Brne a súkromnej zbierky Kataríny a Ondreja Pösssa v spolupráci s Vydavateľstvom Region Poprad a Krajským múzeom v Prešove
kurátori: Mgr. Lucia Benická, Karol Nowak, Terézia Kračíková
7. 12. 2005 – 15. 1. 2006

Súpis lektorov LFŠ 1996 – 2005

LFŠ 1996

MILOŠ ŠEBEJ	Slovenská republika
ĽUBO STACHO	Slovenská republika
ROBO KOČAN	Slovenská republika
ANDREJ BÁN	Slovenská republika
MIROSLAV GREGOR	Slovenská republika

LFŠ 1997

FRANTIŠEK TOMÍK	Slovenská republika
ROBO KOČAN	Slovenská republika
PAVOL BREIER	Slovenská republika
RUDOLF LENDEL	Slovenská republika
JAROSLAV ŽIAK	Slovenská republika
PAVOL PECHA	Slovenská republika

LFŠ 1998

TERRY DENNET	Veľká Británia
JINDŘICH ŠTREIT	Česká republika
COLIN JACOBSON	Veľká Británia
JANE QUINN	Veľká Británia
ANDREJ TČEZIN	Rusko
MIRO ŠVOLÍK	Česká republika
CRAIG BARBER	USA
JOZEF ČESLA	Slovenská republika
JANA SZÜCSOVÁ	Slovenská republika
FERO TOMÍK	Slovenská republika

LFŠ 1999

JÁN POHRIBNÝ	Česká republika
PAVEL BAŇKA	Česká republika
KAMIL VARGA	Česká republika
VLADO ELIÁŠ	Slovenská republika
MILOŠ ŠEBEJ	Slovenská republika
JANA SZÜCSOVÁ	Slovenská republika
VLADIMÍR BAČA	Slovenská republika
JINDŘICH ŠTREIT	Česká republika
MARKÉTA LUSKÁČOVÁ	Veľká Británia
ALAN HYŽA	Slovenská republika
ALEXEJ TITARENKO	Rusko
ROBO KOČAN	Slovenská republika
DIMITRY PILIKIN	Slovenská republika

LFŠ 2000

HELENA MÁROVÁ	Česká republika
JOZEF ČESLA	Česká republika
PAVEL MÁRA	Česká republika
KEN DAMI	Taliano
JINDŘICH ŠTREIT	Česká republika

IGOR MOUKHIN	Rusko
JOHN KIPPIN	Veľká Británia
ISTVAN BALOGH	Švajčiarsko
LORENZO MERLO	Taliano
MILOTA HAVRÁNKOVÁ	Slovenská republika
VLADO ELIÁŠ	Slovenská republika
LUCIA NIMCOVÁ	Slovenská republika
JANA HOJSTRIČOVÁ	Slovenská republika
ERNESTINE RUBEN	USA

LFŠ 2001

NATALIA ČECHOMSKAJA	Rusko
JINDŘICH ŠTREIT	Česká republika
ROBO KOČAN	Slovenská republika
PAIVI ERONEN	Fínsko
PAUL WINTERNITZ	USA
BORIS MISSIRIKOV	Bulharsko
GEORGI BOGDANOV	Bulharsko
MAREK LIKZTET	Poľsko
PAVOL BREIER	Slovenská republika
JOZEF SEDLÁK	Slovenská republika
JANA SZÜCSOVÁ	Slovenská republika
JANA HOJSTRIČOVÁ	Slovenská republika
VLADO ELIÁŠ	Slovenská republika

LFŠ 2002

TIBOR HUSZÁR	Slovenská republika
BORIS MISSIRIKOV	Bulharsko
GEORGI BOGDANOV	Bulharsko
MICHAEL BÜHLER	Švajčiarsko
ERNESTINE RUBEN	USA
PAVOL BREIER	Slovenská republika
MAREK LIKSZTET	Poľsko
VÍŤA KREJČÍ	Česká republika
LUCIA NIMCOVÁ	Slovenská republika
JOZEF ONDZIK	Slovenská republika
ROLF ROCK	Nemecko
PAVOL BREZOVSKÝ	Slovenská republika
JIRKA PETERA	Česká republika
KARI HOLOPAINEN	Fínsko
HEINZ CIBULKA	Rakúsko
GÁBOR KEREKES	Maďarsko

LFŠ 2003

RAAKEL KUUKKA	Fínsko
IAN WIBLIN	Veľká Británia
JEFF WOOKEY	Veľká Británia
TIBOR HUSZÁR	Slovenská republika

ERNESTINE RUBEN	USA
JOZEF ČESLA	Slovenská republika
KRZYSZTOF ZIELIŃSKI	Poľsko
MICHAEL BÜHLER	Švajčiarsko
ROLF ROCK	Nemecko
ROBO KOČAN	Slovenská republika
VÍŤA KREJČÍ	Česká republika
KUERT HOERBST	Rakúsko
JIRKA PETERA	Česká republika
JOZEF ONDZIK	Slovenská republika
ANDRÁS BOSZÓ	Maďarsko
NADJA ATHANASIOU	Švajčiarsko

LFŠ 2004

TIBOR HUSZÁR	Slovenská republika
SANNI SEPPO	Fínsko
GABRIELLA CSOSZÓ	Maďarsko
JANA SMAHELOVÁ	Česká republika
ROBO KOČAN	Slovenská republika
IAN WIBLIN	Veľká Británia
KATE MELLOR	Veľká Británia
DAVE HARVEY	Veľká Británia
VÍŤA KREJČÍ	Česká republika
JIRKA PETERA	Česká republika
JOZEF ONDZIK	Slovenská republika
JOSEF WAIS	Rakúsko
FREDERIK MARSH	USA
ARDINE NELSON	USA
JOZEF ČESLA	Slovenská republika

LFŠ 2005

JINDŘICH ŠTREIT	Česká republika
ALAN HYŽA	Slovenská republika
SANNI SEPPO	Fínsko
PAIVI ERONEN	Fínsko
ERNESTINE RUBEN	USA
HERMANN POSCH	Nemecko
JÁN POHRIBNÝ	Česká republika
JANA ŠEBESTOVÁ	Slovenská republika
GIANCARLO TOVO	Taliano
JOHN DARWELL	Veľká Británia
VÍŤA KREJČÍ	Česká republika
TOMÁŠ AGAT BLONSKI	Slovenská republika
JIRÍ PETERA	Česká republika
GERDA LAMPALZER	Rakúsko
MANFRED OPPERMANN	Rakúsko
JOZEF ČESLA	Slovenská republika

Menný zoznam hostí DF 1996 – 2005

LFŠ 1996

Marián Legutky	Slovenská republika
Daniela Mrázková	Česká republika
Vladimír Remeš	Česká republika

LFŠ 1998

Tatjana Salzirn	Rusko
Vilnis Auzins	Lotyšsko
Marek Grygiel	Poľsko
Dr. Vladimír Birgus	Česká republika
Vladimír Vorobjov	Slovenská republika

LFŠ 1999

Martin Šperka	Slovenská republika
Marek Grygiel	Poľsko
Vladimír Birgus	Česká republika
Jevgenij Berezner	Rusko
Rumen Georgiev	Bulharsko
Daniela Mrázková	Česká republika
Paul Brooks	Veľká Británia
Julia Martin	Veľká Británia
Lorenzo Merlo	Taliano
Ron Kelley	USA
Viera Žideková	Slovenská republika
Zuzana Szatmáry	Slovenská republika

LFŠ 2001

Boris Missirikov	Bulharsko
Vesna Pavlovic	Juhoslávia
Elzbieta Lubowicz	Poľsko
Zbygnev Tomaszczuk	Poľsko
Andrei Baskakov	Rusko
Ira Čmyreva	Rusko
Olga Kasianenko	Rusko
Ann Mc Neil	Veľká Británia
Julia Martin	Veľká Británia
Uladzimir Parfianok	Bielorusko
Natalia Filonenko	Ukrajina
Tatiana Pavlova	Ukrajina
Miroslav Vacura	Slovenská republika
Stanislav Wos	Poľsko
Lászlo Lugosi Lugo	Maďarsko
Monika Moteska	Macedónia
Suela Muca	Albánsko
Aurora Dediú	Rumunsko
Bohunka Kuklošová	Slovenská republika
Tomáš Pospěch	Česká republika
Turak Kelmagambetov	Kazachstan
Zeinesh Abjanova	Kazachstan

G. Bayarjargal	Mongolsko
Eva Králová	Česká republika
Gezim Qendro	Albánsko
Elvana Zajmi	Albánsko
Martina Svitková	Slovenská republika
Daniela Mrázková	Česká republika
Igor Vlčko	Slovenská republika
Roman Kanich	Slovenská republika
Lucia Lendelová	Slovenská republika

LFŠ 2002

Jozef Klamár	Slovenská republika
Miroslav Chebeň	Slovenská republika
Suela Muca	Albánsko
Uladzimir Parfianok	Bielorusko
Eva Marlene Hodek	Česká republika
Vladimír Birgus	Česká republika
Sanja Bachrach-Kristofic	Chorvátsko
Yuri Markovich	Kazachstan
Igor Kurotchenko	Kirgistan
Antanas Sutkus	Litva
Vilnis Auzins	Lotyšsko
Cvetan Gavrovskí	Macedónsko
Lulian Sochirca	Moldavsko
Bernd Fechner	Nemecko
Elzbieta Lubowicz	Poľsko
Raluca Velisar	Rumunsko
Julia Abramova	Rusko
Katarina Kondranina	Rusko
Larisa Tkačenko	Rusko
Dmitrij Pilikin	Rusko
Evgenya Emets	Rusko
Alexander Šologubov	Rusko
Julia Martin	Veľká Británia
Viera Michalicová	Slovenská republika
Damir Globočnik	Slovinsko
Branislav Hajtmánek	Česká republika
Vladimír Birgus	Česká republika
Pavel Baňka	Česká republika
Marta Svitková	Slovenská republika
Jan Penkava	Česká republika
Igor Vlčko	Slovenská republika
Zbygnev Tomaszczuk	Poľsko
Richard Gregor	Slovenská republika
Peter Mračna	Slovenská republika

LFŠ 2003

Vladimír Vorobjov	Slovenská republika
Andrej Barla	Slovenská republika

Pavel Pecha	Česká republika
Vlado Eliáš	Slovenská republika
Michal Kern	Slovenská republika
Nadja Rovderová	Slovenská republika
Siegfried Meckle	Nemecko
Robert Francek	Česká republika
Branislav Hajtmánek	Česká republika
Daniel Bohúň	Slovenská republika
Peter Spišiak	Slovenská republika
Igor Kozakovič	Slovenská republika
Martin Sluka	Česká republika
Juraj Kučera	Slovenská republika
Marta Svitková	Slovenská republika
Peter Mračna	Slovenská republika
Karol Maliňák	Slovenská republika

LFŠ 2004

A. Buchmayer	Rakúsko
C. Mang	Rakúsko
S. Mang	Rakúsko
M. Niemetz	Rakúsko
M. Oliva	Rakúsko
B. Scholtz	Rakúsko
M. Černušák	Slovenská republika
M. Czinege	Slovenská republika
M. Gáberová	Slovenská republika
L. Harustiak	Slovenská republika
M. Hric	Slovenská republika
N. Kelecsényi	Slovenská republika
M. J. Boros	Maďarsko
A. Deli	Maďarsko
M. Sipos	Maďarsko
T. Zielinski	Maďarsko
Krzysiek Ked Olszewski	Poľsko
Stano Klajban	Slovenská republika
Janka Bryjová	Slovenská republika
Peter Burda	Slovenská republika

LFŠ 2005

Monika Hurňanská	Slovenská republika
Marcela Kupčíková	Slovenská republika
Zuzana Hrivňáková	Slovenská republika
Zuzana Smoleňová	Slovenská republika
Milan Malast	Slovenská republika
Michal Galáž	Slovenská republika
Anna Fabricius	Maďarsko
Karol Kučera	Slovenská republika
Ivana Ivanova	Slovenská republika
Dorian Kljun	Slovinsko

Menný zoznam autorov publikovaných fotografií

Monika Balagová
Andrej Bán
Eliška Bednárová
Lucia Benická
Vladimír Birgus
Judita Csáderová
Ľudmila Čerevková
Vlado Eliáš
Jaroslav Galáš
Alexej Goga
M. Grygiel

Jitka Haaková
Dave Harvey
Vladimír Hrubeš
Milan Illík
Miko Ivo
Robo Kočan
Júlia Konopová
Alica Marková
Edita Megová
Jana Szücsová
Viktor Kopasz

Markus Lauböck
Miroslava Minárová
Katarína Pračková
Roman Pavlovič
Arpád Pereszlényi
Jan Pohribný
Naďa Rovderová
Daniela Rumpelová
Viera a Lena Samorodová
Ľubo Stacho
Ladislav Szabó

Jaro Sýkora
Edina Ester Valentová
Laura Wittke
Lucia Závodská
Jaroslav Žiak
Zuzana Zborťeková

Príloha národnej osvetvy
Fototip máj 1998

Informačné zdroje

Rozhovor autora s Mgr. Luciou Benickou, Liptovský Mikuláš, 16. 7. 2011

Fototip (1996 – 2002)
Pravda, roč. 10 č. 169 (2000)
SME, roč. 4, 49 (1996)
Národná osвета, roč. 2, 6, 7 (1996, 1997)
Mosty roč. 5, 12 (1996, 2003)
Východoslovenské noviny roč. 37 (1998)
Podtatranské Noviny, roč. 49 (2005)
Poprad: Noviny občanov mesta, roč. 17, 19 (2005, 2008)
Digi revue, roč. 2 (2006)
Romboid, roč. 36, 37 (2005)
Profil, roč. 4 (1994)
Slovensko, roč. 25 (2001)

www.domfoto.sk
www.tatranskagaleria.sk
www.galeriam.sk
www.photorevue.com
www.sme.sk
www.podtatranske-noviny.sk
www.korzar.sk
www.sedf.sk
www.youtube.com
www.voices.sk
www.books.google.sk